

Forslag

til

Lov om ændring af den kirkelige lovgivning som følge af ændringerne i landets kommunale inddeling.

Fremsat den 12. marts 1970 af *kirkeministeren*.

§ 1.

I lov om kirkers bestyrelse m. m., jfr. lov-bekendtgørelse nr. 454 af 23. september 1947, som ændret ved lov nr. 50 af 16. marts 1956, lov nr. 165 og lov nr. 166 af 11. maj 1966 samt lov nr. 44 af 20. februar 1969, foretages følgende ændringer:

1. I *overskriften over afsnit I* ændres „I“ til: „*Kap. 1. Selvejende kirker*“.
2. § 2, *stk. 1*, affattes således:
„De i § 1 nævnte kirker står under tilsyn af provstiudvalget og under overtilsyn af stiftsøvrigheden“.
3. I § 2, *stk. 2*, ændres „*kirkeministeriet*“ til: „*kirkeministeren*“.
4. § 3, *2. pkt.*, ophæves.
5. § 4, *stk. 1, 2. pkt.*, ophæves.
6. § 4, *stk. 2 og 3*, affattes således:
„*Stk. 2.* Menighedsrådet vælger af eller udenfor sin midte en kirkeværge og, såfremt kassererforretningerne ikke er knyttet til kirkeværgestillingen eller en af kirkens funktionærstillinger, tillige en kasserer. Valget gælder for menighedsrådets funktionstid. Vælges kirkeværge og kasserer uden for menighedsrådet, skal valget godkendes af provstiudvalget, der ligeledes godkender den af menighedsrådet udarbejdede vedtægt for kirkeværgens og kassererens forretnings-

område. Størrelsen af eventuelt honorar til kirkeværgen og kassereren skal godkendes af provstiudvalget.

Stk. 3. Provstiudvalget kan forlange, at kasserere stiller sikkerhed for betroede midler.“

7. § 5, *stk. 1 og 2*, ophæves og i stedet ind-sættes:

„*Kirkeministeren* fastsætter regler om bestyrelse af kirkernes kapitaler.“

Stk. 3 og 4 bliver herefter *stk. 2 og 3*.

8. § 5, *stk. 5*, der bliver *stk. 4*, affattes således:

„*Stk. 4.* Forbrug af kirkens formue samt køb, salg og pantsætning af fast ejendom kan kun ske efter beslutning af menighedsrådet og med godkendelse af kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse overtilsynet, jfr. dog herved § 12, *stk. 1*.“

9. § 7, *stk. 3*, affattes således:

„*Stk. 3.* *Kirkeministeren* kan tillade, at begravelsesvæsenet udskilles fra kirkens bestyrelse. Nærmere regler om begravelsesvæsenets bestyrelse fastsættes i så fald i en af kirkeministeren godkendt vedtægt.“

10. § 9 ophæves.

11. § 10, *stk. 2*, ophæves og i stedet ind-sættes:

„*Stk. 2.* Inden den nærmeste 1. juli efter regnskabsårets udløb indsendes regnskab for

kirkekassen til provstiudvalget til revision og godkendelse. Provstiudvalgets antegnelser til regnskabet kan af menighedsrådet indbringes for overtilsynet.

Stk. 3. Provstiudvalget kan tillade og under særlige omstændigheder pålægge et menighedsråd at benytte regnskabskyndig bistand til tilrettelæggelse og aflæggelse af kirkekassens regnskab samt til foretagelse af kasseeftersyn.

12. § 11 affattes således:

„**§ 11.** Menighedsrådet udarbejder årligt et foreløbigt og et endeligt overslag for kirkekassen for det kommende regnskabsår. Det foreløbige overslag, der danner grundlag for det i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m. § 29 nævnte budgetsamråd, indsendes til provstiudvalget inden 1. august. Det endelige overslag indsendes inden 1. september til provstiudvalget til godkendelse. Kirkeministeren kan i enkelte tilfælde bestemme, at en kirkes overslag skal godkendes af ham.“

13. I § 12, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

„Kirkeministeren kan bemyndige overtilsynene til at tillade kirkerne at optage lån til dækning af udgifterne ved større arbejder og anskaffelser, hvortil forslag godkendes af overtilsynene, jfr. lov om vedligeholdelse af kirker og kirkegårde m.v. § 45, stk. 1.“

14. I § 12, stk. 3, 2. pkt., ændres „ministeriets samtykke“ til: „samtykke fra kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse overtilsynet“.

15. §§ 13 og 14 affattes således:

„**§ 13.** Er kirkens indtægter ikke tilstrækkelige til dækning af dens udgifter til vedligeholdelsen og driften, herunder udgifterne til kirkens opvarmning og belysning, til lønninger m.v. til kirkebetjeningen samt til forrentning og afdragnet af lån, tilvejebringes det manglende ved ligning overensstemmende med reglerne i denne lov samt lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m. § 7.

§ 14. Bestemmelse om ligning af tilskud til kirker træffes af provstiudvalget efter forhandling med kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Bortset fra udgifter til de arbejder,

der er krævet ved synsforretninger, udgifter til kirkebetjeningens lønninger, honorarer, pensioner og understøttelser samt udgifter til forrentning og afdragnet af lån må ligningsbeløbet til kirkekasserne i en kommune ikke uden kommunalbestyrelsens samtykke være mere end 20 pct. højere end gennemsnittet af de sidste 4 års ligningsbeløb til kirkekasserne med fradrag af udgifter som de ovenfor nævnte.

16. § 15 ophæves.

17. I § 16 udgår: „i købstæderne“.

18. I overskriften over afsnit II ændres „II“ til: „*Kap. 2. Kirker der er overladt folkekirken til brug*“.

19. I § 19, 1. pkt. ændres „suppleres overtilsynet med et af ejeren valgt medlem, og bestyrelsen består“ til: „består bestyrelsen“.

20. I overskriften over afsnit III ændres „III“ til:

„*Kap. 3. Ikke-selvejende kirker.*“

21. I § 20, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter „under“: „tilsyn af provstiudvalget og“.

22. I overskriften over afsnit IV ændres „IV“ til:

„*Kap. 4. Forskellige bestemmelser.*“

23. I § 22, stk. 1, udgår: „det økonomiske fællesskab mellem Sjællands stiftslandsbykirker eller“.

§ 2.

I lov nr. 294 af 18. juni 1969 om folkekirkens lønningsvæsen m. m. foretages følgende ændringer:

1. § 4 affattes således:

„**§ 4.** Udgifter vedrørende kirkebetjeningen afholdes ved selvejende kirker af kirkekassen, jfr. lov om kirkers bestyrelse m. m. § 13, og ved andre kirker af menighedsråds-kassen, jfr. lov om menighedsråd § 27, stk. 4.“

2. I § 6, stk. 1, udgår: „der pålignes folkekirkens medlemmer uden for København og Frederiksberg“.

3. I § 7, stk. 4, 1. pkt., udgår: „efter indstilling fra menighedsrådet og forhandling med vedkommende kommunalbestyrelser.“

4. § 7, stk. 5, 2. pkt., ophæves, og efter stk. 5 indsættes som nyt stk.:

„Stk. 6. Overstiger det ved ligning tilvejebragte beløb i en kommune de godkendte ligningsbeløb, kan det overskydende beløb med provstiudvalgets godkendelse anvendes til forhøjelse af ligningsbeløbet til en eller flere af de kirkelige kasser. Kommunalbestyrelsen kan med provstiudvalgets tilslutning yde et menighedsråd forskud på ligningsbeløbet for det nærmest følgende regnskabsår.“

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

5. I § 10, stk. 1, ændres „stiftsøvrighedens“ til: „provstiudvalgets“.

6. I § 11, stk. 1, 2. pkt., ændres „stiftsøvrigheden“ til: „provstiudvalget“, og som 3. pkt. indsættes: „Provstiudvalget kan forlange, at kasserere stiller sikkerhed for betroede midler“.

7. § 17, stk. 1, affattes således:

„§ 17. Menighedsrådet udarbejder årligt et foreløbigt og et endeligt overslag for præstelønningskassen for det kommende regnskabsår, der følger finansåret. Det foreløbige overslag, der danner grundlag for det i § 29 nævnte budgetsamråd, indsendes til provstiudvalget inden 1. august. Det endelige overslag indsendes inden 1. september til provstiudvalget til godkendelse.“

8. I § 17, stk. 3, ændres „gennem provstiudvalget til stiftsøvrigheden“ til: „til provstiudvalget“, og som 2. pkt. indsættes: „Provstiudvalgets antegnelser til regnskabet kan af menighedsrådet indbringes for stiftsøvrigheden.“

9. I § 17 indsættes som stk. 4:

„Stk. 4. Provstiudvalget kan tillade og under særlige omstændigheder pålægge et menighedsråd at antage regnskabskyndig bistand til tilrettelæggelse og aflæggelse af præstelønningskassens regnskab samt til foretagelse af kasseeftersyn.“

10. I § 19, stk. 1, udgår: „under medvirken af stiftskasserere, der har ansvar som kassebetjente i henhold til lov om statens regnskabsvæsen og revision.“

11. §§ 21-26 ophæves.

12. § 27 affattes således:

„§ 27. I hvert provsti vælges et provstiudvalg.

Stk. 2. Provstiudvalget består af provsten som formand og 2-4 læge medlemmer efter kirkeministerens bestemmelse. De læge medlemmer vælges af provstiets menighedsråd efter regler, der fastsættes af kirkeministeren. En præst, der er medlem af mere end ét menighedsråd, kan kun i ét af disse deltage i valget af medlemmer til provstiudvalget.

Stk. 3. Kirkeministeren kan bestemme, at der for en kommune med flere provstier eller dele af flere provstier kun skal vælges ét provstiudvalg eller oprettes et budgetudvalg. Kirkeministeren beskikker i så fald en af provsterne i kommunen til formand for provstiudvalget eller budgetudvalget. Nærmere regler for budgetudvalgs sammensætning, valg og virksomhed fastsættes af kirkeministeren.

Stk. 4. Ordinært valg til provstiudvalg foretages inden 4 måneder efter hvert ordinært valg til menighedsråd. Valgte medlemmer fungerer, indtil nye medlemmer er valgt.“

13. § 29 affattes således:

„§ 29. Provstiudvalgene fastsætter selv deres forretningsorden. I tvivlstilfælde kan spørgsmål om forretningsgangen forelægges stiftsøvrigheden til afgørelse.

Stk. 2. Efter modtagelsen af foreløbige overslag for de kirkelige kasser kan provstiudvalget indkalde en eller to repræsentanter for hvert menighedsråd i provstiudvalgets område til budgetsamråd, der afholdes senest 20. august.

Stk. 3. I budgetsamrådet forhandles de enkelte bevillingsforslag og deres prioritering. Budgetsamrådet har ikke beslutende myndighed.

Stk. 4. Menighedsrådene har pligt til at lade sig repræsentere under de i stk. 2 nævnte budgetsamråd.“

14. I § 30 udgår: „uden for København og Frederiksberg“.

15. § 31 ophæves.

16. I § 32 indsættes efter stk. 2 som nyt stk.:

„*Stk. 3.* Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om indretning, brug og vedligeholdelse af samt syn over tjenesteboliger for kirkefunktionærer, der er ansat som tjenestemænd eller på tjenestemandslignende vilkår.“

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

17. § 32, stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., affattes således:

„Afgørelsen skal godkendes af provstiudvalget.“

§ 3.

I lov om menighedsråd, jfr. lovbekendtgørelse nr. 309 af 1. september 1966, som ændret ved lov nr. 224 af 3. juni 1967, lov nr. 155 af 8. maj 1968 og lov nr. 46 af 20. februar 1969, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

2. I § 2, stk. 1, sidste pkt., ændres „Kirkeministeriet“ til: „Biskoppen“.

3. I § 6, stk. 1, 2. pkt., ændres „§ 1, stk. 4,“ til: „§ 1, stk. 3“.

4. I § 20, stk. 1, udgår: „i de kirkelige lønningslove og loven om kirkers bestyrelse m. m.“

5. I § 23 udgår: „, efter at sagen har været forhandlet på et menighedsmøde,“.

6. § 27, stk. 4, affattes således:

„*Stk. 4.* Menighedsråds-kassens regnskab følger finansåret. Inden den nærmeste 1. juli efter regnskabsårets udløb indsendes regnskab for menighedsråds-kassen til provstiudvalget til revision og godkendelse. Provstiudvalgets antegnelser til regnskabet kan indbringes for overtilsynet. Menighedsrådet udarbejder årligt et foreløbigt og et endeligt overslag for menighedsråds-kassen for det kommende regnskabsår. Det foreløbige over-

slag, der danner grundlag for det i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m. § 29 nævnte budgetsamråd, indsendes til provstiudvalget inden 1. august. Det endelige overslag indsendes inden 1. september til provstiudvalget til godkendelse.“

§ 4.

I lov om kirkers brug, sognebåndsløsning m. m., jfr. lovbekendtgørelse nr. 151 af 30. maj 1961, som ændret ved lov nr. 156 af 8. maj 1968 og lov nr. 47 af 20. februar 1969, foretages følgende ændringer:

1. § 21 ophæves.

2. § 22, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Vedtægten stadfæstes af provstiudvalget. Er kirken ikke selvejende, skal provstiudvalget forinden forhandle med ejeren af kirken eller dens midler.“

3. I § 24 indsættes som stk. 3:

„*Stk. 3.* Loven gælder ikke for Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for denne landsdel med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.“

§ 5.

I lov om vedligeholdelse af kirker og kirkegårde m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 455 af 23. september 1947, som ændret ved lov nr. 50 af 16. marts 1956 og lov nr. 93 af 31. marts 1965, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, 3. pkt., udgår: „og det i stk. 1 nævnte tilsyn“.

2. § 5, stk. 1 og 2, ophæves og i stedet indsættes:

„**§ 5.** Kirkebygningen med inventar og andet kirken tilhørende løsøre skal være brandforsikret til den fulde værdi i et anerkendt brandforsikrings-selskab. Kirkeministeren kan tillade, at der gøres undtagelse herfra. Endvidere kan kirkeministeren fastsætte nærmere bestemmelser om brandsikring af kirker.“

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

3. I § 25, stk. 1, 1. pkt., udgår: „efter vedtagelse på et menigheds-møde“.

4. § 25, stk. 6, affattes således:

„Stk. 6. Beløb, der betales for erhvervelse af gravsteder for mere end én fredningsperiode, eller som betales efter stk. 4 og 5, henlægges til kirkens midler. Menighedsrådet kan med godkendelse af kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse stiftsøvrigheden anvende sådanne beløb til kirkegårdens udvidelse, til arbejder ved kirkegården eller, hvis denne ikke skønnes at ville trænge til udvidelse i en overskuelig fremtid, til arbejder ved kirken.“

5. § 32, 1. pkt., affattes således:

„Provsten og en af provstiudvalget valgt bygningskyndig mand deltager med ikke over 3 års mellemrum i det i § 31 nævnte eftersyn.“

6. § 40 affattes således:

„§ 40. De hvern, der efter loven er overladt til stiftsøvrigheden, varetages for de kirker i København, der er henlagt under et særligt overtilsyn, af dette.“

7. I § 45, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

„Kirkeministeren kan bemyndige stiftsøvrighederne og de i § 40 nævnte overtilsyn til at godkende forslag til sådanne arbejder vedrørende kirker og kirkegårde, hvis udførelse efter bestemmelserne i denne lov og de i henhold til §§ 7 og 29 udstedte kongelige anordninger er betinget af ministeriets godkendelse.“

8. I § 45, stk. 3, ændres „i København og Frederiksberg samt købstæder med flere sogne med“ til: „, som bestyres af et“.

§ 6.

Loven træder i kraft den 00. 1970.
§ 1, nr. 11 og 12, § 2, nr. 2 og 8, og § 3, nr. 6, anvendes dog først ved ligningen og regnskabsaflæggelsen for regnskabsåret 1972-73 og følgende regnskabsår. Bestemmelserne i §§ 23-26 i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m. forbliver i kraft indtil den 1. april 1972.

Stk. 2. Kirkeministeren kan forbeholde sig at fastsætte det årlige ligningsbeløb, som skal udskrives i Københavns kommune til de kirkelige kasser.

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

I de senere år har der i henhold til frivillige overenskomster mellem kommuner i et betydeligt antal tilfælde fundet sammenlægning af kommuner sted. Et yderligere betydeligt antal kommunesammenlægninger vil med hjemmel i lov nr. 225 af 3. juni 1967 om revision af den kommunale inddeling og lov nr. 233 af 4. juni 1969 om revision af den kommunale inddeling i Århus, Odense og Ålborg byområder finde sted pr. 1. april 1970.

Denne omfattende ændring af landets kommunale inddeling, der bl. a. indebærer, at alle kommuner fremtidig vil omfatte en flerhed af kirkesogne, nødvendiggør en ændring af en række bestemmelser i den kirkelige lovgivning, herunder navnlig bestemmelserne om budgettering af de kirkelige udgifter, som dækkes gennem den lokale ligning. Da påligning af kirkelige afgifter ifølge bestemmelsen i § 7, stk. 2, i lov nr. 294 af 18. juni 1969 om folkekirkens lønningsvæsen m. m. sker under ét for kommunen, uanset om denne omfatter flere sogne, har man anset det for at være såvel i kommunernes som i menighedsrådenes interesse, at budgetlægningen for de kirkelige kasser inden for et fællesligningsområde i videst muligt omfang samordnes, herunder navnlig med henblik på prioriteringen af mere udgiftskrævende foranstaltninger. Med dette mål for øje foreslås det at henlægge kompetencen til at stadfæste overslag for samtlige kirkelige kasser og til at godkende ligningsbeløb til dækning af disse kassers underskud til provstiudvalgene, således at kirkeministeriets og overtilsynenes nuværende beføjelser på dette område bortfalder. I konsekvens heraf foreslås det ligeledes at henlægge revisionen af samtlige kirkelige kassers regnskaber til provstiudvalgene. Forslaget er på disse punkter i overensstemmelse med den indstilling, som er afgivet i betænkning nr. 476/1968 (i det følgende betegnet betænkning I) fra det af kirkeministeriet den 19. juni 1964 nedsatte udvalg vedrørende den kirkelige administration. Det samme gælder med hensyn til den foreslåede bestemmelse om afholdelse af et årligt budgetsamråd mellem provstiudvalget og menighedsrådene.

For at simplificere budgetlægningen og revisionen foreslås det yderligere at ophæve kirkebetjeningskassen som en selvstændig kasse, således at denne kasses indtægter og udgifter for selvejende kirkers vedkommende indgår i kirkekassens overslag og regnskab på tilsvarende måde som det tidligere er sket med hensyn til menighedsrådskasserne.

Den foreslåede forøgelse af de til provstiudvalgene henlagte forretninger er tiltrådt af Danmarks Provsteforening.

Da henlæggelsen af samtlige sager vedrørende de kirkelige kassers overslag og regnskaber til provstiudvalgene vil medføre en ikke uvæsentlig lettelse af stiftsøvrighedernes og de andre overtilsyns nuværende arbejdsbyrde, har man fundet tiden inde til nu at søge gennemført det af udvalget vedrørende den kirkelige administration i betænkning nr. 495/1968 (i det følgende betegnet betænkning II) fremsatte forslag om en vis decentralisering for så vidt angår de under kirkeministeriets forretningsområde hørende sager. Udvalgets forslag, der bygger på principperne i den af administrationsudvalget af 1960 i 1962 afgivne 1. betænkning (nr. 301/62) og den i 1965 udkomne betænkning (nr. 388/1965) om effektivisering af statsadministrationen, går ud på, at der tilvejebringes hjemmel for, at kompetencen i en række rutineprægede sager angående kirker, præstegårde og kirkegårde samt angående kirkers og præsteembeders jorder m.v. kan overføres fra kirkeministeriet til stiftsøvrighederne. Kirkeministeriet er enig med udvalget i, at der ved en sådan bemyndigelsesbestemmelse tilvejebringes grundlag for etablering af en smidig ordning, hvorunder det vil være muligt til enhver tid at udsondre de kategorier af sager, som skønnes bedst egnede til behandling hos stiftsøvrighederne. De erfaringer, der indvindes under en sådan ordning, vil kunne danne grundlag for en senere revision af de kirkelige love med henblik på endelig fastsættelse i lovgivningen af kompetenceforholdet mellem ministeriet og de kirkelige instanser.

Forslaget er tiltrådt af stiftsøvrighederne. Ifølge de fra stiftsøvrighederne indhentede udtalelser vil den foreslåede forøgelse af stiftsøvrighedernes kompetence ikke — eller i hvert fald kun i meget begrænset omfang — medføre kray om ansættelse af yderligere personale på stiftsøvrighedskontorerne.

De foreslåede lovændringer tager endvidere sigte på at ophæve bestående særordninger for Københavns og Frederiksbergs vedkommende såvel på det økonomiske som på det administrative område, for dette sidstes vedkommende særlig med hensyn til varetagelsen af overtilsynsforretningerne i København.

Da de foreslåede ændringer i de kirkelige love står i direkte indbyrdes sammenhæng, har man anset det for mest praktisk at samle disse ændringer i et enkelt lovforslag.

I lovforslaget er endvidere medtaget sådanne ændringer, som er en følge af de ved lov nr. 223 af 31. maj 1968 gennemførte ændringer i landets kommunale styrelsesordning, samt enkelte andre ændringer, som det er anset for nødvendigt eller ønskeligt at gennemføre i denne sammenhæng.

Der er ved lovforslaget ikke foregrebet en stillingtagen til de forslag, som måtte blive et resultat af kirkeministeriets strukturkommissions arbejde.

I bilagene til lovforslaget er de gældende bestemmelser og ændringerne heri opstillet som paralleltekster.

II. Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 2.

Betænkning I side 18-20.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen indebærer, at overtilsynsforretningerne vedrørende kirkerne i København overføres fra de nuværende overtilsyn til Københavns stiftsøvrighed, for så vidt der ikke i medfør af undtagelsesbestemmelsen i stk. 2 opretholdes særligt overtilsyn for visse kirker, jfr. under nr. 3. Særligt af hensyn til gennemførelsen af de under de almindelige bemærkninger omtalte decentraliseringsforanstaltninger er det anset for ønskeligt i videst muligt omfang at henlægge overtilsynsforretningerne vedrørende kirkerne i København til Københavns stiftsøvrighed, der i forvejen er overtilsyn for kirkerne på Frederiksberg og de øvrige kirker i stiftet.

Af systematiske grunde har man anset det for rigtigst, at bestemmelsen udtrykkeligt angiver, at de selvejende kirker står under tilsyn af provstiuvalgene.

Til nr. 3.

Bestemmelsen er opretholdt under hensyn til, at forsvarsministeriet har ønsket fortsat at varetage overtilsynsforretningerne vedrørende Holmens kirke.

Til nr. 4 og 5.

Ændringerne er en følge af kommunalreformen.

Til nr. 6.

Til stk. 2. Efter den gældende bestemmelse stadfæster overtilsynet valg af kirkeværge og kasserer uden for menighedsrådet, vedtaget for disses forretningsområde og størrelsen af deres eventuelle honorar for så vidt angår kirkeværger og kasserere ved kirker i København, Frederiksberg og købstæderne, medens stadfæstelse i andre tilfælde meddeles af provstiuvalget. Man har anset det for naturligt i forbindelse med de foreslåede ændringer af kom-

petenceforholdet mellem overtilsynene og provstiuvalgene at overlade det til disse sidste fremtidig i alle tilfælde at meddele sådanne godkendelser.

Til stk. 3. Da tilsynet med menighedsrådenes kasse- og regnskabsvæsen efter forslaget fremtidig udelukkende skal udøves af provstiuvalgene, har man ligeledes anset det for naturligt, at det overlades til provstiuvalgene at træffe bestemmelse om kirkekassereres sikkerhedsstillelse.

Til nr. 7.

Forslaget tilsigter at åbne mulighed for, at der administrativt kan fastsættes ændrede bestemmelser om bestyrelsen af kirkernes formuer. Disse forvaltes nu for en væsentlig parts vedkommende gennem de i hvert stift oprettede stiftskassererkontorer. Det er ministeriets agt at foranstalte en undersøgelse af, om det fremtidig bør overlades til menighedsrådene i alle tilfælde at administrere kirkernes kapitaler, eller om den hidtidige administration gennem stiftskassererkontorerne fortsat bør opretholdes, eventuelt i forbindelse med gennemførelse af rationaliserende foranstaltninger, der muliggør en reduktion af antallet af stiftskassererkontorer.

Til nr. 8.

Betænkning II side 19, 24-25 og 29-30.

Den foreslåede ændrede affattelse af bestemmelsens hovedindhold indebærer ikke nogen ændring i forhold til den bestående retstilstand på dette område, men tjener alene til at gøre bestemmelsen mere fuldstændig, idet der efter gældende praksis også kræves tilladelse fra ministeriet til køb og pantsætning af fast ejendom. Med den af udvalget foreslåede decentralisering for øje er der tilføjet en bestemmelse om, at det kan overlades til overtilsynene at godkende de i bestemmelsen omhandlede dispositioner. Udvalget har i denne forbindelse særligt peget på, at det bør kunne overlades til overtilsynene at meddele tilladelse til udbetaling af de på kirkernes kapitalpost II henstående midler (bortset fra den urørlige hovedstol) til arbejder og anskaffelser, hvortil forslag approberes af overtilsynene, jfr. bemærkningerne til nr. 13 og til lovforslagets § 5, nr. 7, samt at meddele tilladelse til køb af jord til udvidelse af kirkegårde, til køb og eventuelt prioritering af kirkefunktionærboliger, til køb af mindre arealer til anlæg af parkeringspladser ved og adgangsveje til kirkegårde samt til afståelse af kirkerne tilhørende arealer til samme formål og til vej-udvidelser o. lign.

Til nr. 9.

Ændringen er i første række en følge af kommu-

nalreformen, men det er ved den ændrede affattelse af bestemmelsen tillige tilsigtet at give denne et videre anvendelsesområde. Man har herved haft for øje, at udviklingen eventuelt vil kunne medføre, at der opstår behov for at kunne undergive begravelsesvæsenet særskilt bestyrelse også uden for byområderne.

Til nr. 10.

Reglerne i lovens § 9 afløses af bestemmelser, der fastsættes administrativt i henhold til § 32 i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m., jfr. §§ 3 og 26 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken. Man henviser i øvrigt herved til bemærkningerne til lovforslagets § 4, nr. 1.

Til nr. 11.

Betænkning I side 7-15.

Til stk. 2. Bestemmelsen, der stemmer med udvalgets indstilling, indebærer, at regnskaberne for kirkekasserne i København, Frederiksberg og købstæderne, der nu revideres af overtilsynene, fremtidig skal revideres af provstiudvalgene.

Til stk. 3. Det har hidtil i praksis været anerkendt, at menighedsråd i købstæder og købstadlignende bebyggelser, hvor rådet har ansvaret for særligt store beløb, eller hvor regnskabets førelse stiller store krav, f. eks. på grund af driften af en større kirkegård, med stiftsøvrighedens samtykke kan antage lønnet regnskabskyndig medhjælp til regnskabets tilrettelæggelse og afslutning samt eventuelt til bistand ved rådets kontrol med regnskabet, herunder foretagelse af kasseeftersyn.

Ved den foreslåede bestemmelse lovfæstes denne praksis, idet det dog overlades til provstiudvalgene som led i disses tilsyn med menighedsrådenes kasse- og regnskabsvæsen at meddele tilladelse til antagelse af regnskabskyndig bistand. Man har endvidere anset det for rigtigt at tilføje en bestemmelse om, at provstiudvalget, hvor særlige omstændigheder taler derfor, kan pålægge et menighedsråd at antage sådan bistand.

Til nr. 12.

Betænkning I side 7-15.

Bestemmelsen, der stemmer med udvalgets indstilling, indebærer, at kompetencen til at godkende overslag for kirkekasserne i København, Frederiksberg og købstæderne overføres fra overtilsynene til provstiudvalgene. Som en nydannelse indføres foreløbige overslag (budgetforslag), som skal danne grundlag for det budgetsamråd, hvortil provstiudvalget kan indkalde repræsentanter for menighedsrådene. Herom henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 13.

Bestemmelsen i sidste pkt., hvorefter ministeriet kan forbeholde sig i enkelte tilfælde at godkende kirkers budgetter, svarer til den gældende bestemmelse, der for tiden alene finder anvendelse for så vidt angår overslagene for Roskilde Domkirkes kasse.

Til nr. 13 og 14.

Betænkning II side 14-19.

De foreslåede bestemmelser, der svarer til udvalgets indstilling, åbner adgang til, at overtilsynene kan bemyndiges til at bevilge lån af stiftsmidlerne samt at meddele tilladelse til optagelse af lån af kirkernes kapitaler eller i private pengeinstitutter til finansiering af arbejder og anskaffelser, hvortil forslag approberes af overtilsynene, jfr. bemærkningerne til lovforslagets § 5 nr. 7.

Kirkeministeriet er enig med udvalget i, at den foreslåede decentralisering forudsætter, at overtilsynene bemyndiges til at godkende finansieringen af de projekter, som det overlades til overtilsynene at approbere, idet de enkelte sager i modsat fald måtte forelægges ministeriet til godkendelse for så vidt angår finansieringen.

Til nr. 15.

Til § 13. Den i de almindelige bemærkninger omtalte ophævelse af kirkebetjeningskassen som en selvstændig kasse medfører, at udgifterne til lønning m. v. til kirkebetjeningen må medtages blandt de udgifter, som dækkes ved ligning til kirkekassen, jfr. bemærkningerne til § 2, nr. 1.

Da udgiften til brød og vin kun udgør en ganske ringe del af kirkekassernes budgetter, har man ikke fundet, at der er anledning til fortsat specielt at omtale denne udgift i loven.

Bestemmelse om ydelse af forskud på ligningsbeløbet findes nu i § 7, stk. 5, i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m.

Til § 14. Bestemmelsen svarer i princippet til den gældende bestemmelse, bortset fra, at det i alle tilfælde er provstiudvalget, der fastsætter ligningsbeløbets størrelse, og at udgifterne til lønning m. v. til kirkebetjeningen er medtaget blandt de udgifter, som fradrages ved beregningen af det beløb, der kan lignedes uden kommunalbestyrelsens samtykke.

Man har dog fundet det rimeligt at begrænse kommunalbestyrelsens adgang til at gøre indsigelse overfor ligningsbeløbets størrelse til de tilfælde, hvor det samlede ligningsbeløb til kirkekasserne i kommunen med de i bestemmelsen nævnte fradrag er mere end 20 pct. højere end gennemsnittet af de sidste 4 års ligningsbeløb til kirkekasserne, og ikke som efter den gældende bestemmelse for så vidt

F. t. l. vedr. den kirkelige lovgivning m. v.

angår kirker uden for København gennemsnittet af ligningsbeløbet (med de nævnte fradrag) i de 4 forud for menighedsrådets funktionstid nærmest liggende år, idet det ikke forekommer rimeligt at opretholde denne bestemmelse under nutidens forhold.

Den gældende bestemmelse om, at der kræves samtykke fra kirkeministeriet til ligning af tilskud til kirker, der efter tiendens afløsning er overgået til selveje, for så vidt ligningsbeløbet overstiger et af ministeriet fastsat beløb, foreslås ophævet, da den økonomiske udvikling i tiden siden tiendeafløsningens gennemførelse har medført, at afkastningen af tiendeafløsningssummerne eller de dele deraf, som er forblevet ved kirkerne i forbindelse med disses overgang til selveje, nu i alle tilfælde er ganske utilstrækkelig til dækning af udgifterne til kirkernes drift og vedligeholdelse, hvorved den oprindelige motivering for bestemmelsen er bortfaldet.

Til nr. 16.

Bestemmelse om fællesligning af kirkelige afgifter i kommuner med flere sogne findes nu i § 7, stk. 2, i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m.

Til nr. 17.

Ændringen er en følge af kommunalreformen.

Til nr. 19.

Bestemmelsen tager særlig sigte på de af Det københavnske Kirkefond opførte kirker. Ved den foreslåede ændring af bestemmelsen ophæves det særlige overtilsyn for disse kirker, hvilket er tiltrådt af kirkefondet.

Til nr. 21.

Af systematiske grunde har man anset det for rigtigst, at det fremgår af bestemmelsen, at disse kirker står under tilsyn af provstiuudvalget.

Til nr. 23.

Det økonomiske fællesskab mellem Sjællands stiftslandsbykirker er ophævet ved kgl. resolution af 28. april 1950.

Til § 2.

Til nr. 1.

Som anført i de almindelige bemærkninger til lovforslaget og i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15, foreslås kirkebetjeningskassen ophævet som en selvstændig kasse. Dette begrundes såvel i forenklingshensyn som i de regnskabsmæssige krav, som kildekatteordningen stiller. Udgifterne til kirkebetjeningen må herefter ligesom andre udgifter

i forbindelse med kirkernes drift afholdes af kirkekassen og for ikke-selvejende kirkers vedkommende af menighedsråds-kassen.

Til nr. 2.

Den foreslåede ændring af lovens § 6, stk. 1, til-sigter i forbindelse med forslaget om ophævelse af lovens §§ 23-26, jfr. lovforslagets § 2, nr. 11, at bringe den særstilling, som de nuværende regler om tilvejebringelse af folkekirkens lønningsmidler giver Københavns og Frederiksberg kommuner, til ophør. Medens den del af præstelønningerne, der ikke dækkes af statstilskuddet, og enkelte andre udgifter udenfor København og Frederiksberg afholdes af landskirkeskatten (præsteembedernes fællesfond), udredes de tilsvarende udgifter i København og på Frederiksberg gennem en særlig lønningsligning, jfr. lovens §§ 24-25, hvoraf tillige afholdes sådanne udgifter, som udenfor disse kommuner, betales af præstelønningskasserne og kirkebetjeningskasserne. Særordningen for København og Frederiksberg har alene historisk grundelse. Spørgsmålet om ind- dragelse af disse kommuner under den almindelige ordning og den hermed forbundne udjævning af ud- gifterne til præstelønninger for landet som helhed har i de senere år været rejst gentagne gange. En ændring af ordningen har imidlertid for Københavns vedkommende hidtil været vanskeliggjort af spred- ningen af overtilsynsforretningerne mellem adskil- lige overtilsyn. Ved den i lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede ændring af § 2, stk. 1, i lov om kirkers bestyrelse m. m., hvorved overtilsynsforretningerne for Københavns vedkommende i videst muligt om- fang henlægges til Københavns stiftsøvrighed, der i forvejen er overtilsyn for kirkerne på Frederiksberg, vil denne hindring være overvundet, og det er derfor anset for rimeligt nu at stille forslag om, at Køben- havns og Frederiksberg kommuner ligestilles med landets øvrige kommuner i henseende til reglerne om folkekirkens lønningsvæsen. Landskirkeskatten for København og Frederiksberg kommuner vil efter forslaget indgå i Københavns stifts fællesfond lige- som landskirkeskattebeløbene fra de øvrige kom- muner i stiftet, jfr. lovens § 18.

Der er ikke fra indenrigsministeriets side fundet noget af indvende imod forslaget, hvorimod Køben- havns borgerrepræsentation og Frederiksberg kom- munalbestyrelse har anbefalet, at den nuværende særordning bevares.

Til nr. 3.

Ved den stedfindende gennemgribende ændring af den kommunale inddeling vil adskillige sogne og pastorater blive delt mellem to og i nogle tilfælde

flere kommuner. Spørgsmålet om en fordeling af sognenes eller pastoraternes kirkelige udgifter mellem kommunernes kirkelige ligning bliver derfor aktuelt i et betydeligt større antal tilfælde end hidtil. En fordeling efter lovens hovedregel i samme forhold som det, hvori kommunerne svarer landskirkeskat, vil i adskillige tilfælde på grund af den ændrede kommunestruktur og den fælles kirkelige ligning inden for kommunerne medføre iøjnefaldende urimeligheder. Den fælles kirkelige ligning medfører tillige, at udgiftsfordelingens betydning ikke begrænses til de sogne eller pastorer, der deles af kommunegrænserne. Under hensyn hertil foreslås det, at kirkeministerens adgang til at fastsætte en anden fordelingsnorm ikke begrænses af vedkommende menighedsråds indstilling. Erklæringer fra kommunalbestyrelserne vil fortsat blive indhentet.

Til nr. 4.

Den foreslåede bestemmelse, hvorefter dispositioner over beløb, som indkommer ved den kirkelige ligning, og som overstiger de godkendte budgetbeløb, kun kan foretages med provstiuudvalgets godkendelse, svarer til hidtidig praksis, blot med den forskel, at det efter forslaget i alle tilfælde bliver provstiuudvalget, der godkender udbetaling af yderligere ligningsbeløb.

Til nr. 5.

I betænkning I (side 10) er udvalget gået ind for opretholdelse af den nuværende ordning af tilsynet med præsteembedernes hjemmemidler, hvorefter dette påhviler stiftsøvrighederne, der som led i udøvelsen af dette tilsyn godkender præstelønningskassernes overslag og regnskaber. Opretholdelse af denne ordning motiveres i det økonomiske mellemværende mellem præsteembedernes fællesfond og hjemmemidlerne — den såkaldte hjemmelønsordning. Ved ophævelsen af hjemmelønsordningen ved den nugældende præstelønningslov, er denne hindring for at overføre godkendelsesbeføjelserne vedrørende præstelønningskassernes overslag og regnskaber til provstiuudvalgene imidlertid bortfaldet. Tilsynet med den væsentligste del af hjemmemidlerne, nemlig præsteembedernes faste ejendomme, har hidtil været udøvet af provstiuudvalgene. Da det desuden vil være af betydning for forhandlingerne under budgetsamrådet, jfr. lovforslagets § 2, nr. 13, og bemærkningerne dertil, og for provstiuudvalgenes forhandlinger med kommunalbestyrelsen, jfr. lovforslagets § 1, nr. 15, og bemærkningerne dertil, at godkendelseskompetencen vedrørende samtlige kirkelige kassers overslag er samlet hos provstiuudvalgene, foreslås tilsynet med præste-

embedernes hjemmemidler og dermed kompetencen til at godkende præstelønningskassernes overslag og regnskaber overført til provstiuudvalgene.

Forslaget er tiltrådt af Danmarks Provsteforening.

Til nr. 6.

Forslaget er en konsekvens af forslaget om overførelse af tilsynet med hjemmemidlerne til provstiuudvalgene, jfr. bemærkningerne foran til lovforslagets § 1, nr. 5. Bestemmelse om sikkerhedsstillelse er motiveret på samme måde som det tilsvarende forslag vedrørende kirkekasserne, jfr. lovforslagets § 1, nr. 6.

Til nr. 7-9.

Om henlæggelse af beføjelsen til at godkende præstelønningskassernes overslag og regnskaber fra stiftsøvrighederne til provstiuudvalgene henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 5. Det er anset for rigtigst at forbeholde menighedsrådene adgang til at indbringe antegnelser til præstelønningskassernes regnskaber for stiftsøvrigheden.

Der foreslås som en nydannelse indført foreløbige overslag over præstelønningskasserne. Forslaget, der svarer til det i lovforslagets § 1, nr. 12, fremsatte forslag vedrørende kirkekasserne, tilsigter at tilvejebringe grundlag for det i lovforslagets § 2, nr. 13, foreslåede budgetsamråd.

Bestemmelsen om antagelse af regnskabskyndig bistand er motiveret på samme måde som det tilsvarende forslag vedrørende kirkekasserne, jfr. lovforslagets § 1, nr. 11, og bemærkningerne dertil.

Til nr. 10.

Forslaget tilsigter ikke nogen øjeblikkelig ændring af den gældende ordning, hvorefter præsteembedernes fællesfond bestyres under medvirken af stiftskasserere, men kun at åbne mulighed for en ændring af denne ordning. Spørgsmålet om ændring af ordningen vedrørende fællesfondens bestyrelse vil blive aktuelt ved overførelse af anvisningen af præstelønninger til Statens centrale lønanvisning — formentlig i løbet af 1971 — og må løses i sammenhæng med de forestående overvejelser af bestyrelsesforholdet vedrørende kirkernes kapitaler, jfr. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7. Regler om stiftskassereres sikkerhedsstillelse er givet ved § 16, stk. 1, i kgl. anordning af 11. oktober 1937 angående stiftsmidlernes bestyrelse.

Til nr. 11.

Den foreslåede ophævelse af lovens §§ 21-22 er en følge af kirkebetjeningskassens ophævelse som selv-

stændig kasse, jfr. lovforslagets § 1, nr. 15, og § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil. Bestemmelsen i lovens § 21, stk. 2, 2. pkt., foreslås af redaktionelle grunde indsat i lovens § 32 som et nyt stk. 3.

Den ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede inddragelse af Københavns og Frederiksberg kommuner under landskirkeskatten, muliggør ophævelse af bestemmelserne i lovens §§ 24-25 om en særlig, af kirkeministeren fastsat lønningsligning (lønningsfond) for disse kommuner. Afskaffelsen af den særlige lønningsfond forudsætter, at administrationen af præsteembedernes tjeneste- og lejeboliger henlægges til menighedsrådene, og at der ved oprettelse af præstelønningskasser finder sædvanlig budgetlægning og regnskabsførelse sted vedrørende præsteembedernes indtægter og udgifter. Hjemmel for kirkeministeren til at indføre en sådan ordning findes i lovens § 23, stk. 2, men det er skønnet rimeligt at gennemføre ordningen samtidig med de øvrige, ved dette lovforslag foreslåede ændringer.

Af ophævelsen af særbestemmelserne i lovens §§ 23-26 for København og Frederiksberg følger det, at udgifterne vedrørende kirkebetjeningen fremtidig også for disse kommuners vedkommende afholdes af kirkekasserne, jfr. de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15 og § 2, nr. 1.

Til nr. 12.

Den foreslåede affattelse af lovens § 27, stk. 1, hvorefter der i hvert provsti vælges et provstiidvalg, svarer bortset fra en redaktionel ændring til den nuværende bestemmelse.

Som omtalt i de almindelige bemærkninger er det ved lovforslaget tilsigtet at tilvejebringe rammer for en samordning af budgetlægningen inden for fællesligningsområder under formidling og ledelse af provstiidvalget. For at dette formål skal kunne nås, vil det være nødvendigt — når endelig fastlæggelse af kommunegrænserne har fundet sted — i videst muligt omfang at tilpasse provstigrænserne til kommunegrænserne, således at et fællesligningsområde (en kommune) i sin helhed henhører under samme provsti, jfr. betænkning I, side 14-15. Ændring af provstigrænserne, hvor disse er sammenfaldende med stiftsgrænserne, vil medføre justering også af stiftsgrænserne. Disse omlægninger af provsti- og stiftsgrænser vil ske i nært samarbejde med provstiidvalgene og stiftsøvrighederne.

Enkelte større bykommuner, navnlig København, Århus, Ålborg og Odense kommuner, vil omfatte flere provstier. Samordningen af den kirkelige budgetlægning og forhandlingerne med kommunalbestyrelserne må i disse kommuner ske i samarbejde

mellem provstiidvalgene. Med henblik på den mulighed, at samarbejdet mellem provstiidvalgene i en eller flere af de omhandlede kommuner viser sig at virke utilfredsstillende, foreslås der tillagt kirkeministeren bemyndigelse til at bestemme, at der for den pågældende kommune kun skal vælges ét provstiidvalg, for hvilket en af provsterne i kommunen af kirkeministeren udpeges som formand, eller oprettes et budgetudvalg. Regler for et sådant budgetudvalgs sammensætning, valg og virksomhed foreslås fastsat af kirkeministeren.

I henhold til den nugældende bestemmelse i lovens § 31 vælges der af provstiidvalgene i København et budgetudvalg, der medvirker ved behandlingen af budgetterne for de københavnske kirker. Nævnte bestemmelse foreslås ved lovforslagets § 2, nr. 15, ophævet. Det er imidlertid hensigten med hjemmel i § 27, stk. 3, således som denne bestemmelse er foreslået affattet, at videreføre et budgetudvalg i København, men således at dette budgetudvalgs kompetence med hensyn til budgetbehandlingen, prioritering af de kirkelige udgifter og forhandlinger med Københavns magistrat om ligningen væsentlig udvides. Som en overgangsordning er det ved lovforslagets § 6, stk. 2, dog foreslået at forbeholde kirkeministeren beføjelse til endeligt at fastsætte det årlige ligningsbeløb i København.

Samme problematik som samordningen af budgetteringen til de kirkelige kasser giver i de store bykommuner, vil i en overgangsperiode, indtil endelig justering af provstigrænserne har fundet sted, bestå i kommuner, der deles af provstigrænser. Det er tanken, at samordningen af budgetteringen også i disse tilfælde foretages af provstiidvalgene i forening, og at kirkeministeren bemyndiges til, såfremt samarbejdet ikke viser sig tilfredsstillende, at bestemme, at der skal vælges et provstiidvalg for kommunen eller oprettes et budgetudvalg.

Ved affattelsen af § 27, stk. 2, er det foreslået at give kirkeministeren bemyndigelse til at fastsætte antallet af læge medlemmer i provstiidvalgene fra 2-4. Begrundelse for en forøgelse af antallet af læge medlemmer i forhold til det nuværende antal på 2 vil navnlig foreligge i tilfælde, hvor det bestemmes, at der skal vælges provstiidvalg fælles for flere provstier.

Til nr. 13.

Betænkning I, side 11-15.

Den foreslåede affattelse af stk. 2-4 svarer til udvalgets indstilling. Det er skønnet hensigtsmæssigt at lade budgetsamrådet finde sted på grundlag af foreløbige overslag, således at forelæggelse for og behandling i menighedsrådene af det endelige bud-

getforslag først finder sted, efter at det anordnede budgetsamråd har fundet sted.

Formålet med de foreslåede budgetsamråd er at samle menighedsrådene inden for et fællesligningsområde til drøftelse af den fælles økonomi med særligt henblik på prioriteringen af mere udgiftskrævende foranstaltninger. Det er tanken, at denne drøftelse skal danne grundlag såvel for menighedsrådenes endelige budgetbehandling som for provstiuvalgenes approbation af budgetterne. Da der ikke er tillagt budgetsamrådet nogen besluttende myndighed, vil besværginger over de retningslinier for samordningen af den stedlige, kirkelige økonomi, som fastlægges under samrådet, ikke kunne indbringes for højere kirkelige myndigheder. Efter forslaget er der ejheller adgang til at indbringe det af provstiuvalgene ved godkendelsen af de endelige overslag udøvede skøn for højere kirkelig myndighed.

Til nr. 14.

Forslaget er en følge af den foreslåede ophævelse af den nuværende særordning i København og Frederiksberg, jfr. bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 2 og 11.

Til nr. 15.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 13.

Til nr. 16.

Forslaget svarer til den nugældende bestemmelse i § 21, stk. 2, 2. pkt., der er foreslået ophævet, jfr. lovforslagets § 2, nr. 11. Den ændrede placering af bestemmelsen er alene redaktionelt begrundet.

Til nr. 17.

Betænkning I, afsnit IV, side 17.

Forslaget svarer til udvalgets indstilling.

Til § 3.

Til nr. 1.

Ændringen er en følge af kommunalreformen.

Til nr. 2.

Efter bestemmelsens nuværende ordlyd kundgør ministeriet forinden hvert ordinært menighedsrådsvalg antallet af medlemmer, som skal vælges til rådene. Da beregningen af rådernes medlemsantal er nøje fastlagt i loven, er det anset for ubetænkeligt at overlade fastsættelsen og kundgørelsen af medlemsantallet til biskopperne.

Til nr. 4.

Ændringen, der er af redaktionel art, er en følge af tjenestemandreformen, hvorved folkekirkens

tjenestemænd blev inddraget under statstjenestemandslvgivningen. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, og til § 4, nr. 1.

Til nr. 5.

Betænkning II, side 34-35.

Forslaget svarer til udvalgets indstilling.

Til nr. 6.

Ved den foreslåede bestemmelse henlægges beføjelsen til at godkende menighedsråds-kassernes overslag og regnskaber i alle tilfælde til provstiuvalgene. Reglerne for budgettering og regnskabsaflæggelse vedrørende menighedsråds-kassen bringes herved i overensstemmelse med de tilsvarende regler for kirkekassen og præstelønningskassen, jfr. lovforslagets § 1, nr. 11-12, og § 2, nr. 7-8, og bemærkningerne hertil. Denne harmonisering af reglerne vedrørende samtlige lokale, kirkelige kasser er begrundet i den samordning af den kirkelige økonomi inden for fællesligningsområderne som tilsigtes med lovforslaget.

Til § 4.

Til nr. 1.

Reglerne i lovens § 21, der fastsætter i hvilket omfang, kirkefunktionærer er forpligtet til at forrette tjeneste ved gudstjenester og kirkelige handlinger m. m., er for så vidt angår tjenestemandsansatte kirkefunktionærer, og kirkefunktionærer, der er ansat på tjenestemandslignende vilkår, ikke i overensstemmelse med tjenestemandreformen principper. Reglerne i stk. 3, 3. pkt., angående betaling for medvirken ved kirkelige handlinger i visse tilfælde, er således uforenelige med bestemmelsen i § 18 i lov nr. 291 af 18. juni 1969 om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, og den fastlåsning af tjenesteindholdet, som stk. 1-3 i det hele indebærer, stemmer dårligt med den smidighed i tjenestemandforhold, som — også hvad disse tjenestemandsgupper angår — er tilsigtet ved tjenestemandreformen. Bestemmelserne foreslås derfor ophævet. Herefter vil forandringer i tjenesteforpligtelserne for så vidt angår disse kirkefunktionærer kunne gennemføres på samme måde som for andre tjenestemandsgruppers vedkommende under iagttagelse af den i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken fastsatte fremgangsmåde. Dette vil i almindelighed sige ved aftale eller forhandling mellem ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen eller — efter dennes bemyndigelse — kirkeministeren og vedkommende centralorganisation eller etatsorganisation.

For så vidt angår kirkefunktionærer, der ikke er

tjenestemænd eller ansat på tjenestemandslignende vilkår, vil tjenesteforpligtelserne blive afgrænset i de enkelte stillingsregulativer indenfor de rammer, der vil blive fastsat af kirkeministeren i henhold til § 32 i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m.

Reglen i stk. 4 angående præsters adgang til at lade kirkebetjeningens funktioner udføre af andre til folkekirken hørende personer skønnes overflødig. Regler herom vil i givet fald kunne fastsættes administrativt.

Også bestemmelsen i stk. 5 skønnes at burde henføres til de administrative forskrifters område.

Til nr. 2.

Betænkning I, afsnit III, side 16.

Forslaget svarer til udvalgets indstilling.

Til nr. 3.

Den foreslåede bestemmelse tilsigter at give mulighed for, at loven sættes i kraft også for Grønland med de fravigelser, denne landsdels særlige forhold tilsiger.

Til § 5.

Til nr. 1.

Ændringen er alene af redaktionel art, da det i lovtæksten omhandlede stk. 1 er bortfaldet ved lovens ændring i 1947.

Til nr. 2.

Den i lovens § 5, stk. 1, nævnte statsbrandforsikringsfond er i henhold til lov nr. 28 af 3. februar 1960 nedlagt pr. 1. april 1960.

Efter den ændrede formulering af bestemmelserne i lovens § 5, stk. 1 og 2, er det fremdeles hovedreglen, at kirker med inventar og øvrigt løsøre skal være brandforsikret til den fulde værdi.

De senere års stærkt stigende byggeomkostninger og den dermed forbundne væsentlige stigning i forsikringsværdierne og — præmierne har imidlertid givet anledning til overvejelser om hel eller delvis selvforsikring af de københavnske kirker. Det samme spørgsmål vil kunne blive aktuelt inden for andre store fællesligningsområder. Under hensyn hertil foreslås det, at der åbnes adgang til, at der kan dispenseres fra kravet om brandforsikring.

Den nuværende regel om eftersyn hvert andet år af lynaflederanlæg er foreslået udeladt, idet regler om lynaflederanlæg vil kunne fastsættes af kirkeministeren i henhold til den almindelige bemyndigelse til at give særlige forskrifter vedrørende brandsikring af kirker.

Til nr. 3.

Betænkning II, side 34-35 (punkt 9).

Forslaget svarer til udvalgets indstilling.

Til nr. 4.

Forslaget tilsigter at give mulighed for at bemyndige stiftsøvrighederne til at udøve den kirkeministeren tillagte beføjelse til at godkende dispositioner over gravstedskapitaler. Forslaget er et led i den decentralisering, som omtales i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 5.

Betænkning II, side 35 (punkt 10a).

Forslaget, der svarer til udvalgets indstilling, åbner adgang til, at provstesynene over kirker og præstegårde som af provsterne ønsket kan fordeles over 3-årige perioder, hvilket ikke er anset for foreneligt med den nugældende bestemmelse.

Til nr. 6.

Den ændrede affattelse af lovens § 40 er en følge af den ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede ændring af § 2, stk. 1, i lov om kirkers bestyrelse m. m.

Til nr. 7.

Betænkning II, side 14-25.

Forslaget svarer til udvalgets indstillinger, jfr. side 18-19 og 23.

Ministeriet deler udvalgets opfattelse af det ønskelige i, at der foretages en decentralisering af væsentlige dele af sagsbehandlingen vedrørende forslag til arbejder ved kirker og kirkegårde. Ministeriet er ligeledes enig med udvalget i, at det må være en absolut forudsætning for en sådan decentralisering, at hensynet til bevarelse af antikvariske og æstetiske værdier i kirkerne og ved kirkegårdene fuldt ud tilgodeses. På grundlag af de over udvalgets forslag indhentede erklæringer fra nationalmuseet, de kgl. bygningsinspektører, boligministeriet (i egenskab af konsulent vedrørende varmeinstallationer i kirkerne) og fra ministeriets konsulent i sager vedrørende kirkeklokker og orgler må man anse det for ubetænkeligt at delegere godkendelsesbeføjelser til stiftsøvrighederne i det store og hele i den udstrækning, som er foreslået af udvalget.

Til nr. 8.

Ændringen er en følge af kommunalreformen.

Til § 6.

Det er ministeriets opfattelse, at de foreslåede ændringer af den kirkelige lovgivning bør træde i kraft hurtigst muligt. Ændringerne i de bestemmel-

ser, som nævnes i lovforslagets § 6, stk. 1, 2. pkt., og som vedrører den kirkelige ligning, vil dog først kunne få gyldighed fra regnskabsåret 1972/1973, da budgetlægningen for regnskabsåret 1971/1972 finder sted i sommeren 1970. Den i lovforslagets § 6,

stk. 2, foreslåede bestemmelse angående fastsættelse af det kirkelige ligningsbeløb i København er omtalt i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 12, hvortil henvises.

Bilag I.

I dette bilag opføres i venstre spalte lov om kirkers bestyrelse m.m. i lovens nuværende affattelse, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

I.

§ 1. Som kirker, der ejer sig selv, anses:

- a. Sognekirker, der selv ejer de til dem henlagte tiender;
- b. Sognekirker, hvis tiender er afløst i henhold til lov om adgang til at afløse tiender af 8. maj 1894;
- c. Sognekirker, hvis tiender er afløst i henhold til lov om afløsning af tienden af 15. maj 1903, når tiendeejerens forpligtelse overfor kirken er afløst, og tiendeejerne ikke i henhold til lovens § 25 har forbeholdt sig deres ejendomsret over kirken;
- d. Kirker (herunder sognekirker, distrikts- og filialkirker), til hvilke ingen tiende er henlagt, for så vidt de ikke er andres ejendomsret undergivet ifølge privatretlig adkomst;
- e. Kirker i de sønderjydske landsdele, som hidtil har stået under sognemenighedernes bestyrelse.

§ 2. Hver af disse kirker henlægges under stiftsøvrigheden — i København overpræsidenten og biskoppen — som overtilsyn.

Stk. 2. For København bemyndiges kirkeministeriet til, hvor særlige forhold for de nuværende kirkers vedkommende gør det nødvendigt eller ønskeligt, indtil videre at lade overtilsynet forblive uforandret.

§ 3. Menighedsrådet danner kirkens bestyrelse. Hvor et landdistrikt med eget menighedsråd eller et landsogn har kirke fælles med den tilgrænsende købstad, dannes bestyrelsen af menighedsrådene i forening.

§ 4. Varetagelsen af de daglige forretninger — tilsynet med kirken og kirkegården, kirkens formue og indkomster, kirkeværgens forretningsførelse samt foretagelse af mindre væsentlige arbejder ved kirke og kirkegård

Forslaget.

1. I overskriften over afsnit I ændres „I“ til: „Kap. I. Selvejende kirker“.

2. § 2, stk. 1, affattes således:

„De i § 1 nævnte kirker står under tilsyn af provstiudvalget og under overtilsyn af stiftsøvrigheden.“

3. I § 2, stk. 2, ændres „kirkeministeriet“ til: „kirkeministeren“.

4. § 3, 2. pkt., ophæves.

Gældende formulering.

og anskaffelse af nødvendige genstande og materiale til disses almindelige vedligeholdelse og drift — overdrages af menighedsrådet til et udvalg, bestående af mindst 3 af menighedsrådet inden for dette valgte medlemmer. Hvor et landdistrikt med eget menighedsråd eller et landsogn har kirke fælles med den tilgrænsende købstad, kan ethvert af de menighedsråd, der danner kirkens bestyrelse, jfr. § 3, forlange, at udvalget skal vælges efter forholdstal. Menighedsrådet fastsætter i en vedtægt nærmere regler for udvalgets tilsyns- og myndighedsområde.

Stk. 2. Menighedsrådet vælger af eller udenfor sin midte en kirkeværg og, hvor kassererforretningerne ikke antages at kunne eller burde forenes med kirkeværgbestillingen, tillige en kasserer. Valget gælder for menighedsrådets funktionstid; men de nuværende kirkeværger og kasserere forbliver i deres stilling indtil udløbet af det tidsrum, for hvilket de er valgt. Genvalg kan finde sted, når den pågældende er villig til på ny at overtage hvervet. Vælges kirkeværg og kasserer udenfor menighedsrådet, skal valget stadfæstes for kirker i København, Frederiksberg og købstæderne af overtilsynet, for kirker på landet af provstiudvalget. Ligeledes stadfæster henholdsvis overtilsynet og provstiudvalget den af menighedsrådet udførte vedtægt for kirkeværgens og kassererens forretningsområde, samt hvis der foreslås dem tillagt honorar, størrelsen af dette.

Stk. 3. Overtilsynet kan forlange, at der af kirkeværg eller kasserer stilles sikkerhed for de dem betroede midler. Fordringer på kirkeværger og kasserere hidrørende fra de dem betroede midler fyldestgøres fremfor simpel personlig gæld og underpant i løsøre efter bestemmelserne i lov om konkurs m. m. af 25. marts 1872 § 33 nr. 1 og forordning af 14. maj 1834, jfr. forordning om kasse- og regnskabsvæsenet i alm. af 8. juli 1840 § 50.

§ 5. Kirkernes formue bestyres af overtilsynet; dog kan det udenfor København overlades menighedsrådet at bestyre kirkens formue på nærmere af ministeriet fastsatte vilkår.

Stk. 2. De kapitaler, der tilhører kirkerne, inddrages, når de bestyres af overtilsynet,

Forslaget.

5. § 4, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

6. § 4, stk. 2 og 3, affattes således:

„*Stk. 2.* Menighedsrådet vælger af eller udenfor sin midte en kirkeværg og, såfremt kassererforretningerne ikke er knyttet til kirkeværgbestillingen eller en af kirkens funktionærstillinger, tillige en kasserer. Valget gælder for menighedsrådets funktionstid. Vælges kirkeværg og kasserer uden for menighedsrådet, skal valget godkendes af provstiudvalget, der ligeledes godkender den af menighedsrådet udførte vedtægt for kirkeværgens og kassererens forretningsområde. Størrelsen af eventuelt honorar til kirkeværgen og kassereren skal godkendes af provstiudvalget.

Stk. 3. Provstiudvalget kan forlange, at kasserer stiller sikkerhed for betroede midler.“

7. § 5, stk. 1 og 2, ophæves og i stedet indsettes:

„Kirkeministeren fastsætter regler om bestyrelse af kirkernes kapitaler.“

Bilag til f. t. l. vedr. den kirkelige lovgivning m. v.

Gældende formulering.

under reglerne for de almindelige stiftsmidlers forvaltning og skal, når de bestyres af menighedsrådet, snarest muligt anbringes efter reglerne for anbringelse af umyndiges midler. Menighedsrådet skal til anbringelsen altid have samtykke fra overtilsynet. Når kirkens kapitaler bestyres af overtilsynet, skal der af dette årlig tilstilles menighedsrådet en opgørelse af kirkens aktiver og passiver blandt stiftsmidlerne.

Stk. 3. Kirkens jorder samt bygninger, der måtte tilhøre kirken, forvaltes af menighedsrådet under tilsyn af provstiudvalget, hvis samtykke udkræves til bortfæstning, bortforpagtning eller — hvor lejemålet udstrækker sig over længere tid end et år — til udleje af jorderne.

Stk. 4. Med de ved tiendens afløsning kirkerne tilfaldende kapitaler i tiendebankobligationer eller penge forholdes der overensstemmende med lov om afløsning af tienden af 15. maj 1903 § 22.

Stk. 5. Uden ministeriets samtykke må forbrug af kirkens formue eller salg af dens jorder ikke finde sted.

§ 6. Ejendomsforholdet til kirkerne, deres kapitaler og ejendomme berøres ikke af denne lov.

Stk. 2. I retstrætter og andre retslige spørgsmål kan menighedsrådet optræde som repræsentant for kirkens rettigheder.

§ 7. Kirkens indtægter, herunder renter af kapitaler, afgifter af jorder, uafløste tiendeydelser, indtægter ved kirkens brug, indtægter af kirkegården, de i henhold til denne lovs §§ 13-15 pålignede beløb m. m., indgår i en *kirkekasse*, der bestyres af menighedsrådet, og hvoraf kirkens og kirkegårdens udgifter afholdes.

Stk. 2. Hvor en kirkegård ejes af flere kirker i fællesskab, ansættes en kirkegårdsværge; om hans ansættelse og eventuelt om honorar samt om reglerne for bestyrelsen af kirkegården og dens midler skal de pågældende menighedsråd i fællesskab udfærdige en vedtægt, som stadfæstes af overtilsynet.

Forslaget.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

8. § 5, stk. 5, der bliver stk. 4, affattes således:

„*Stk. 4.* Forbrug af kirkens formue samt køb, salg og pantsætning af fast ejendom kan kun ske efter beslutning af menighedsrådet og med godkendelse af kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse overtilsynet, jfr. dog herved § 12, stk. 1.“

Gældende formulering.

På kirkegårdsværger finder bestemmelsen i § 4, stk. 3, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. I København og Frederiksberg samt købstæder med flere sogne kan begravelsesvæsenet med ministeriets samtykke udskilles fra kirkens bestyrelse og særlige regler for begravelsesvæsenets bestyrelse gives i en af ministeriet stadfæstet vedtægt.

§ 8. Udlejning af kirkens stolestader må ikke finde sted. Menighedsrådet kan bestemme, at visse stolestader i kirken ved de almindelige gudstjenester forbeholdes til brug for gamle og svagelige med særligt hensyn til tunghøre. For kirkens regning kan der af menighedsrådet anskaffes et antal høreapparater.

§ 9. Menighedsrådet affatter et regulativ for ansættelse og afskedigelse ved kirken af organist, kordegn, graver, ringer, kirkebud og andre betjente, hvori tillige fastsættes bestemmelser om deres tjenesteforhold m. m.

Stk. 2. Regulativet stadfæstes for kirker i København og på Frederiksberg samt i købstæderne af overtilsynet, for kirker på landet af provstiudvalget.

Stk. 3. I København og på Frederiksberg ansættes og afskediges kordegne og gravere samt kantorer og organister af kirkeministeren efter indhentet erklæring fra menighedsrådet og overtilsynet, medens de øvrige ved kirkerne ansatte funktionærer ansættes og afskediges af menighedsrådet, jfr. § 16, stk. 4, og § 17, stk. 1, i lov nr. 417 af 12. juli 1946 om folkekirkens lønningsvæsen i København og på Frederiksberg.

Stk. 4. Uden for København og Frederiksberg ansættes og afskediges samtlige kirkebetjente af menighedsrådet. For så vidt de pågældende stillinger måtte blive normeret som tjenestemandstillinger, foretages ansættelsen og afskedigelsen dog af kirkeministeren efter indstilling af menighedsrådet, jfr. § 25, stk. 3, i lov nr. 418 af 12. juli 1946 om folkekirkens lønningsvæsen uden for København og Frederiksberg m. m.

§ 10. Kirkernes regnskabsår er finansåret.

Stk. 2. Menighedsrådet indsender regnskabet for det forløbne regnskabsår inden

Forslaget.

9. § 7, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Kirkeministeren kan tillade, at begravelsesvæsenet udskilles fra kirkens bestyrelse. Nærmere regler om begravelsesvæsenets bestyrelse fastsættes i så fald i en af kirkeministeren godkendt vedtægt.“

10. § 9 ophæves.

11. § 10, stk. 2, ophæves og i stedet indsættes:

„*Stk. 2.* Inden den nærmeste 1. juli efter regnskabsårets udløb indsendes regnskab for

Gældende formulering.

juli månedens udgang, for de københavnske og frederiksborgske kirkers samt købstadkirkerne vedkommende til overtilsynet, for de andre kirkers vedkommende til provstiudvalget. Overtilsynet, henholdsvis provstiudvalget, lader regnskabet revidere og deciderer samme.

§ 11. Kirkens overslag for det kommende regnskabsår indsendes af menighedsrådet inden 1. september til provstiudvalget, der stadfæster overslaget for kirkerne på landet. Overslag for kirkerne i købstæderne videregives af provstiudvalget med dettes erklæring til overtilsynet, der stadfæster overslaget. Ministeriet kan forbeholde sig i enkelte tilfælde at stadfæste kirkers budgetter.

Stk. 2. De københavnske og frederiksborgske kirkers overslag indsendes til overtilsynets stadfæstelse, ledsaget af provstiudvalgets erklæring. For de københavnske kirkers vedkommende sker indsendelsen fra provstiudvalget gennem det i § 31 i lov nr. 417 af 12. juli 1946 om folkekirkens lønningsvæsen i København og på Frederiksberg ommeldte budgetudvalg.

§ 12. En kirkebygning og dens grund kan ikke uden ministeriets samtykke behæftes med gæld.

Stk. 2. Til bestridelse af omkostningerne ved omfattende istandsættelsesarbejder og nyanskaffelser ved kirken, anlæg af nye eller udvidelse af bestående kirkegårde eller lignende større foranstaltninger kan det af ministeriet efter menighedsrådets forslag og efter indstilling fra provstiudvalget og overtilsynet tillades kirken at optage lån. Hvis kirken har formue, kan ministeriet tillade den at optage lånet af denne, mod at formuen ved opsparing i en vis årrække efter ministeriets nærmere bestemmelse atter bringes op til sin tidligere størrelse.

Stk. 3. Til optagelse af midlertidige lån til dækning af øjeblikkelig forefaldende udgifter kræves kun provstiudvalgets samtykke, når lånet kan tilbagebetales af de løbende indtægter i det indeværende og det nærmest følgende regnskabsår. Sådant mid-

Forslaget.

kirkekassen til provstiudvalget til revision og godkendelse. Provstiudvalgets antegnelser til regnskabet kan af menighedsrådet indbringes for overtilsynet.

Stk. 3. Provstiudvalget kan tillade og under særlige omstændigheder pålægge et menighedsråd at benytte regnskabskyndig bistand til tilrettelæggelse og aflæggelse af kirkekassens regnskab samt til foretagelse af kasseeftersyn.

12. § 11 affattes således:

„§ 11. Menighedsrådet udarbejder årligt et foreløbigt og et endeligt overslag for kirkekassen for det kommende regnskabsår. Det foreløbige overslag, der danner grundlag for det i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m. § 29 nævnte budgetsamråd, indsendes til provstiudvalget inden 1. august. Det endelige overslag indsendes inden 1. september til provstiudvalget til godkendelse. Kirkeministeren kan i enkelte tilfælde bestemme, at en kirkes overslag skal godkendes af ham.“

13. I § 12, stk. 2, indsættes som 3. pkt.:

„Kirkeministeren kan bemyndige overtilsynene til at tillade kirkerne at optage lån til dækning af udgifterne ved større arbejder og anskaffelser, hvortil forslag godkendes af overtilsynene, jfr. lov om vedligeholdelse af kirker og kirkegårde m.v. § 45, stk. 1.“

14. I § 12, stk. 3, 2. pkt., ændres „ministeriets samtykke“ til: „samtykke fra kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse overtilsynet“.

Gældende formulering.

lertidigt lån kan dog ikke optages af formuen uden ministeriets samtykke.

Stk. 4. Til afholdelse af de udgifter ved opførelse af en kirke, som ikke dækkes af staten, kommunen og private bidragsydere, kan ministeriet efter indstilling fra menighedsrådet for det sogn eller menighedsrådsdistrikt, hvori kirken opføres, tillade, at der henlægges midler hidrørende fra den stedlige kirkelige ligning eller optages lån, der forrentes og afdrages af sådanne midler. Renter og afdrag vedrørende et sådant lån, der forfalder til betaling, inden der er oprettet en kirkekasse for den nye kirke, jfr. § 7, stk. 1, afholdes af vedkommende sogne- eller distriktskirke.

Stk. 5. Hvor forholdene i det enkelte tilfælde taler for det, kan statskassen overtage garantien for udredelsen af renter og afdrag vedrørende de i stk. 4 omtalte lån i henhold til tilsagn, der afgives efter stedfunden forhandling mellem kirkeministeren og finansministeren.

§ 13. Når kirkens indtægter ikke er tilstrækkelige til dækning af dens udgifter til vedligeholdelsen og driften, herunder udgifterne til brød og vin og til kirkens opvarmning, eller til forrentning og afdragning af lån, tilvejebringes det manglende ved ligning på sognets til folkekirken hørende beboere overensstemmende med denne lovs regler.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan af kommunekassen yde menighedsrådet forskud på ligningsbeløbet.

§ 14. Bestemmelse om ligning af tilskud til kirker træffes for Københavns vedkommende af ministeriet efter indhentet erklæring fra kommunalbestyrelsen. Bortset fra udgifter til de arbejder, der er krævet ved synsforretninger, og udgifter til afdrag og forrentning af lån må det lignede bidrag ikke uden kommunalbestyrelsens samtykke overstige gennemsnittet af de sidste 4 års ligningsbeløb med fradrag af udgifter som de ovenfor nævnte med mere end 20 pct.

Stk. 2. Udenfor København træffer overtilsynet, henholdsvis provstiuudvalget, samtidig med stadfæstelse af kirkens overslag, bestemmelse om det beløb, der skal pålignes.

Forslaget.

15. §§ 13 og 14 affattes således:

„§ 13. Er kirkens indtægter ikke tilstrækkelige til dækning af dens udgifter til vedligeholdelsen og driften herunder udgifterne til kirkens opvarmning og belysning, til lønninger m.v. til kirkebetjeningen samt til forrentning og afdragning af lån, tilvejebringes det manglende ved ligning overensstemmende med reglerne i denne lov samt lov om folkekirkenes lønningsvæsen m. m. § 7.

§ 14. Bestemmelse om ligning af tilskud til kirker træffes af provstiuudvalget efter forhandling med kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Bortset fra udgifter til de arbejder, der er krævet ved synsforretninger, udgifter til kirkebetjeningens lønninger, honorarer, pensioner og understøttelser samt udgifter

Gældende formulering.

Herom giver menighedsrådet snarest meddelelse til kommunalbestyrelsen, som derefter sørger for, at beløbet lignes på sognets til folkekirken hørende beboere efter reglerne for ligning af den personlige kommuneskat, jfr. § 13. Uden kommunalbestyrelsens samtykke kan der ikke noget år pålignes et større beløb — heri ikke medregnet udgifterne til de ved synsforretningen krævede arbejder samt forrentning og afdragning af lån —, end hvad gennemsnittet af ligningsbeløbet med det nævnte fradrag har udgjort i de 4 forud for menighedsrådets funktionstid nærmest liggende år med tillæg af en femtedel. Har der ikke været foretaget ligning i denne periode, må ligningsbeløbet med nævnte fradrag ikke noget år uden kommunalbestyrelsens samtykke overskride $\frac{1}{4}$ pct. af den skattepligtige indkomst, således som denne er fastsat ved ligning af indkomstskat til staten for det forudgående indkomstår. Formener kommunalbestyrelsen i modsætning til det af overtilsynet, henholdsvis provstiudvalget, stadfæstede overslag, at udgifterne til et ved synsforretning påkrævet arbejde bør afholdes ved lån eller ved forbrug af kirkens formue, jfr. § 12, kan den gennem overtilsynet indanke dette spørgsmål for ministeriet, der afgør sagen.

Stk. 3. For at kirker, der efter tiendens afløsning er overgået til selveje, kan erholde bidrag gennem ligning på menigheden, udkræves ministeriets samtykke efter menighedsrådets og overtilsynets indstilling, for så vidt ligningsbeløbet overstiger et af ministeriet nærmere fastsat beløb; i modsat fald kan provstiudvalget meddele tilladelse til ligningen.

§ 15. I København og på Frederiksberg foretages ligningen under ét på alle sogne og sognedistrikter.

Stk. 2. Uden for København og Frederiksberg foretages ligningen efter reglerne i § 76 a i lov om folkekirkens lønningsvæsen m.v.

§ 16. Ved fremtidig deling af sogne eller oprettelse af sognedistrikter i købstæderne kan delingen gøres afhængig af, at en passende del af den hidtidige sognekirkens formue henlægges til den nye kirke.

Forslaget.

til forrentning og afdragning af lån må ligningsbeløbet til kirkekasserne i en kommune ikke uden kommunalbestyrelsens samtykke være mere end 20 pct. højere end gennemsnittet af de sidste 4 års ligningsbeløb til kirkekasserne med fradrag af udgifter som de ovenfor nævnte.“

16. § 15 ophæves.

17. I § 16 udgår: „i købstæderne“.

Gældende formulering.

§ 17. Hvor forpligtelserne til at afholde udgifterne ved en selvejende kirkes vedligeholdelse og drift påhviler en anden end kirken selv, kan ministeriet efter indstilling af det pågældende sogns eller distrikts menighedsråd gennem overtilsynet stadfæste en overenskomst mellem menighedsrådet og den, hvem den fornævnte forpligtelse påhviler, om afløsning af denne ved indbetaling af en vedligeholdelses- og driftsfond for kirken. Størrelsen af denne fond fastsættes efter de i hvert enkelt tilfælde foreliggende omstændigheder, men må dog i intet tilfælde udgøre mindre end tiendedelen af, hvad kirken med tilbehør har kostet.

§ 18. Ansøgning om opførelse af nye sognekirker, distrikts- eller filialkirker indsendes til ministeriet gennem menighedsrådet og overtilsynet. Forinden kirkens indvielse skal det være godtgjort for ministeriet, at samtlige med dens opførelse forbundne udgifter, herunder også udgifter til anskaffelse af det fornødne inventar, er dækket.

II.

§ 19. Ved kirker, der er overladt folkekirken til brug, således at vedligeholdelse og drift påhviler ejeren, suppleres overtilsynet med et af ejeren valgt medlem, og bestyrelsen består af 3 af menighedsrådet af dets midte efter forholdstal valgte medlemmer og 2 medlemmer, valgt af ejeren. Afløsning af ejerens forpligtelse til kirkens vedligeholdelse og drift kan finde sted på den i § 17 angivne måde, og kirken falder derefter ind under bestemmelserne for selvejende kirkers bestyrelse. I øvrigt bestemmes det ved kgl. anordning, i hvilket omfang de i det foregående givne regler skal komme til anvendelse på disse kirker.

III.

§ 20. Kirker, hvis tiender eller tiendeafløsningssummer ikke ejes af kirken selv, står

Forslaget.

18. I overskriften over afsnit II ændres „II“ til:

„Kap. 2. Kirker der er overladt folkekirken til brug“.

19. I § 19, 1. pkt. ændres „suppleres overtilsynet med et af ejeren valgt medlem, og bestyrelsen består“ til: „består bestyrelsen“.

20. I overskriften over afsnit III ændres „III“ til:

„Kap. 3. Ikke-selvejende kirker.“

21. I § 20, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter „under“: „tilsyn af provstiuvalget og“.

Gældende formulering.

under overtilsyn af stiftsøvrigheden. For så vidt ejeren bor udenfor sognet, eller der er flere ejere, skal der altid være en befuldmægtiget i sognet, til hvem meddelelser i kirkens anliggender kan rettes. Den befuldmægtigedes navn og bopæl skal meddeles til menighedsrådet, provstiudvalget og overtilsynet. Samme regel skal gælde, hvor kirken ejes af staten eller selvejende institutioner under denne eller af kommunen. Undlader ejeren at vælge en befuldmægtiget, udnævner overtilsynet en kirkeværge, til hvem meddelelser i kirkens anliggender kan gives på ejerens vegne.

Stk. 2. Når flere i forening ejer tienden, hæfter samejerne, for så vidt yderligere ansvar ikke følger af lov om tiendens afløsning af 15. maj 1903 § 25, solidarisk for, hvad der ikke kan fås dækning for hos den enkelte deltager.

§ 21. Hvor en kirke i henhold til lov om tiendens afløsning af 15. maj 1903 § 25 er i sameje mellem flere personer, skal den overenskomst om samejeforholdet, som i denne anledning skal oprettes, stadfæstes af overtilsynet, der navnlig må påse, at overenskomsten indeholder bestemmelser om følgende forhold:

1. Hvor mange medlemmer bestyrelsen skal bestå af, samt, hvis det ikke bestemmes, at bestyrelsen selv af sin midte beskikker kirkeværge og kasserer, hvorledes disse eller, hvis hvervet betros en enkelt mand, denne skal vælges, og de nærmere vilkår for hans ansættelse og afskedigelse;
2. Bestyrelsens forpligtelse til at indkalde møder af samejerne, såvel ordentlige, på hvilke kirkens overslag skal vedtages og regnskabet skal aflægges og godkendes, som overordentlige, samt hvorledes møderne skal indkaldes.

Stk. 2. I alle tilfælde, hvor beslutning tages af samejerne, træffes afgørelsen, når ikke andet er vedtaget i overenskomsten, efter stemmeflerhed, beregnet efter ejernes andele i samejet; dog kan et mindretal, når det finder sig brøstholdent ved den vedtagne beslutning, altid indanke denne til overtilsynet, hvis afgørelse atter kan indbringes for ministeriet.

Forslaget.

Gældende formulering:

Stk. 3. Alle meddelelser i kirkens anliggender skal kunne gives til kirkeværgen.

Stk. 4. Kirkeværgen affatter kirkens overslag og regnskaber og oppebærer kirkens indtægter og afholder dens udgifter samt fordeler det mulige over- eller underskud på samejerne overensstemmende med de i overenskomsten om samejeforholdet fastsatte regler.

Stk. 5. Kirkeværgen fører forhandlingsbogen ved samejernenes møder og indsender en bekræftet udskrift af denne til overtilsynet snarest muligt efter mødets afholdelse. Overtilsynet har påtaleret, når der på mødet findes at være foretaget noget ulovligt, og kan indanke vedtagelser, der findes stridende mod kirkens interesser, eller over hvilke mindretallet har anket, for ministeriet, der afgør sagen endeligt, for så vidt den ikke efter sin beskaffenhed hører under domstolenes afgørelse.

Stk. 6. For samejernenes ydelser havs udpantningsret, når den af kirkeværgen foretagne fordeling er stadfæstet af overtilsynet. Kirkeværgen sørger for, at udpantningen foretages.

Stk. 7. I andre tilfælde, hvor en kirke er i sameje mellem flere personer, kan overtilsynet stadfæste overenskomster mellem samejerne, og de fornævnte regler finder da tilsvarende anvendelse. Ønsker flertallet af ejerne, beregnet på den i stk. 2 anførte måde, at kirken skal overgå til selveje, kan der herom fremsættes begæring til kirkeministeriet, og reglerne i lov om afløsning af tienden af 15. maj 1903 kommer da til anvendelse.

IV.

§ 22. Denne lov berører ikke det økonomiske fællesskab mellem Sjællands stiftslandsbykirker eller de særlige regler for bestyrelsen af Roskilde domkirkes formue og gods.

Stk. 2. For St. Petri tyske kirke i København vedbliver de regler, som indeholdes i St. Petri tyske menigheds privilegier, fremdeles at gælde.

Stk. 3. Loven bevirker ikke nogen foran-

Forslaget.

22. I overskriften over afsnit IV ændres „IV“ til:

„Kap. 4. Forskellige bestemmelser.“

23. I § 22, stk. 1, udgår: „det økonomiske fællesskab mellem Sjællands stiftslandsbykirker eller“.

Gældende formulering.

dring i de med hensyn til enkelte kirkers bestyrelse på privatretligt grundlag hvilende særlige forhold eller i reglerne om bestyrelsen af valgmenighedskirker.

§ 23. Denne lov gælder ikke for Færøerne.

§ 24. Udelades. Ikrafttrædelsesbestemmelse.

Forslaget.

Bilag 2.

I dette bilag opføres i venstre spalte lov om folkekirkens lønningsvæsen m.m. i lovens nuværende affattelse, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

*Gældende formulering.**Forslaget.*

1. del.

Folkekirkens lønningsudgifter m.v.

Kapitel 1. Statskassen m.v.

§ 1. Af folkekirkens udgifter afholder statskassen:

- 1) Lønninger, pensioner og andre ydelser til biskopperne.
- 2) Biskoppernes og stiftsøvrighedernes kontorholdsudgifter.
- 3) Lønninger, pensioner og andre ydelser til præsterne for de døves menigheder og for de tunghøre, honorarer til disse præsters medhjælpere samt dagpenge og rejsegodtgørelser.
- 4) 60 pct. af lønninger og andre lønydelser samt af pensioner til domprovster, provster og tjenestemandsansatte præster bortset fra dem, der er nævnt i nr. 3.
- 5) Enkepensioner samt børnepension og børnepensionstillæg til pensionister i samme forhold som egenpensioner.
- 6) Provsters og domprovsters udgifter på tjenesterejser, som ikke vederlægges på anden måde, og til anskaffelse af protokoller, papir til tjenstlige skrivelser m.v. Repræsentationstillæg til domprovster.
- 7) Udrustningshjælp og opholdstillæg samt flytte- og rejsegodtgørelse til præsterne på Færøerne.
- 8) Udgifterne til den kirkelige betjening af Christiansø.
- 9) Udgifter i henhold til lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken § 23, jfr. § 44.
- 10) Udgifterne til honorarer og rejsegodtgørelser til de af kirkeministeriet ansatte konsulenter for præstegårdene samt til løn over præstegårdsskovene.

Gældende formulering.

Stk. 2. Lønforskud i henhold til § 56 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken til folkekirkens tjenestemænd, bortset fra kirkefunktionærer og tjenestemænd på stiftskassererkontorerne, udredes af statskassen.

§ 2. For så vidt angår sognepræster, til hvis stilling der er knyttet virksomhed som lærer i folkeskolen, udredes halvdelen af den del af lønningen, der ikke dækkes gennem tilskud af statskassen, som lærerløn efter de for folkeskolens lærere fastsatte regler.

Kapitel 2. Folkekirkens lønningsmidler.

§ 3. I det omfang, hvori udgifterne til drift og vedligeholdelse af præstegårde og præstegårdsjorder, til nyopførelser af præstegårdsbygninger m.v. samt huslejetilskud og telefongodtgørelse til præster efter kirkeministerens nærmere bestemmelse ikke kan afholdes af præstelønningskassens øvrige indtægter, lignedes udgifterne efter reglerne i § 7 på de beboere i pastoratet, der tilhører folkekirken.

Stk. 2. Kirkeministeren kan bestemme, at en nærmere fastsat del af udgifterne ved større hovedindsættelser eller nybygninger ved præstegårdene overtages af fællesfonden, jfr. § 8.

§ 4. De udgifter vedrørende kirkebetjeningen, der ikke kan afholdes af kirkebetjeningskassen efter § 21, afholdes ved ligning efter reglerne i § 7.

§ 5. Er det samlede kirkelige ligningsbeløb i en kommune særlig stort i forhold til den skattepligtige indkomst for folkekirkens medlemmer i kommunen, kan kirkeministeren efter stiftsøvrighedens anbefaling bestemme, at der ydes et tilskud af fællesfonden til nedsættelse af ligningsbeløbet. Det samlede beløb, der anvendes på denne måde, må ikke noget år overstige 400.000 kr.

§ 6. Hvor andet ikke er særligt bestemt, afholdes folkekirkens lønnings- og pensionsudgifter gennem en landskirkeskat, der på-

Forslaget:

den kommunale skattebetjening afholdes af statskassen. Lønforskud i henhold til § 56 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken til folkekirkens tjenestemænd, bortset fra kirkefunktionærer og tjenestemænd på stiftskassererkontorerne, udredes af statskassen.

§ 2. For så vidt angår sognepræster, til hvis stilling der er knyttet virksomhed som lærer i folkeskolen, udredes halvdelen af den del af lønningen, der ikke dækkes gennem tilskud af statskassen, som lærerløn efter de for folkeskolens lærere fastsatte regler.

1. § 4 affattes således:

„**§ 4.** Udgifter vedrørende kirkebetjeningen afholdes ved selvejende kirker af kirkekassen, jfr. lov om kirkers bestyrelse m. m. § 13, og ved andre kirker af menighedsråds-kassen, jfr. lov om menighedsråd § 27, stk. 4.“

2. I § 6, *stk. 1*, udgår: „der pålignes folkekirkens medlemmer uden for København og Frederiksberg“.

Gældende formulering.

lignes folkekirkens medlemmer uden for København og Frederiksberg.

Stk. 2. Landskirkeskattens størrelse fastsættes af kirkeministeren, der tillige fastsætter det skattebeløb, der skal betales fra hver enkelt kommune.

Stk. 3. Landskirkeskattens fordeling mellem kommunerne sker på grundlag af de skattepligtige indtægter i kommunerne for det på fordelingstidspunktet nærmest forudgående indkomstår for de i lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m.v. § 1 omhandlede skattepligtige personer, således som disse indtægter er opgjort med henblik på beregning af sluskat. Forinden fordelingen foretages, fradrages i de samlede indtægter for kommunerne sådanne indkomster, som vedrører medlemmer af en valgmenighed, Skt. Petri tyske menighed og beboere, der ikke hører til folkekirken.

Kapitel 3. Den kirkelige ligning.

§ 7. Landskirkeskat og andre kirkelige afgifter pålignes folkekirkens medlemmer under ét efter samme regler, hvorefter kommunal indkomstskat svares til vedkommende kommune. Bestemmelserne i lov om kommunal indkomstskat §§ 3 og 4 finder tilsvarende anvendelse på kirkelige afgifter.

Stk. 2. Påligning af kirkelige afgifter sker under ét for kommunen, uanset om denne omfatter flere sogne.

Stk. 3. Ved ligningen bortses fra medlemmer af valgmenigheder og af Skt. Petri tyske menighed.

Stk. 4. Omfatter et sogn flere kommuner eller dele af forskellige kommuner, deles samtlige kirkelige afgifter imellem dem i samme forhold som det, hvori de svarer landskirkeskat, medmindre andet fastsættes af kirkeministeren efter indstilling fra menighedsrådet og forhandling med vedkommende kommunalbestyrelser. Omfatter et pastorat flere kommuner eller dele af forskellige kommuner, finder bestemmelsen i 1. pkt. tilsvarende anvendelse ved fordelingen af underskuddet vedrørende præstelønningskassen.

Stk. 5. Landskirkeskatten udbetales til stiftsøvrigheden, medens det øvrige lignings-

Forslaget.

3. I § 7, stk. 4, 1. pkt., udgår: „efter indstilling fra menighedsrådet og forhandling med vedkommende kommunalbestyrelser.“

Gældende formulering.

beløb udbetales til vedkommende menighedsråd. Kommunalbestyrelsen kan med tilslutning af den myndighed, der har godkendt en kirkelig kasses overslag, af kommunekassen yde menighedsrådet forskud på ligningsbeløbet til den pågældende kasse for det nærmest følgende regnskabsår.

Stk. 6. Hvis den en skatteyder påhvilede kommunale indkomstskat bevillingsmæssigt nedsættes eller eftergives, nedsættes eller eftergives kirkelige skatter og afgifter, der er pålignet skatteyderen, tilsvarende.

2. del.

Lønningsmidlernes bestyrelse.

Kapitel 4. Præsteembedernes lønningsmidler.

§ 8. De til præsternes lønning henlagte midler bestyres dels som hjemmemidler, dels som stiftsmidler under navn af præsteembedernes fællesfond.

Stk. 2. Ejendomsforholdet til præsteembedernes kapitaler og ejendomme berøres ikke af denne lov.

Stk. 3. I retssager kan menighedsrådet optræde på præsteembedets vegne.

A. Præsteembedernes hjemmemidler.

§ 9. Som hjemmemidler bestyres præsteembedernes faste ejendomme, præsternes boligbidrag, uafløste penge- og kornafgifter og lignende ydelser, samt hvad der lignedes til præstelønningsskassen.

§ 10. Hjemmemidlerne bestyres af menighedsrådet under stiftsøvrighedens tilsyn.

Stk. 2. Er der flere menighedsråd i et pastorat, er de fælles om bestyrelsen. Denne kan udøves af et fællesudvalg i det omfang, det fastsættes af menighedsrådene.

§ 11. Bestyrelsen af hjemmemidlerne udøves gennem præstelønningsskassen, hvis kasserer vælges af menighedsrådet. Valg af

Forslaget.

4. § 7, stk. 5, 2. pkt., ophæves, og efter stk. 5 indsættes som nyt stk.:

„Stk. 6. Overstiger det ved ligning tilvebragte beløb i en kommune de godkendte ligningsbeløb, kan det overskydende beløb med provstiudvalgets godkendelse anvendes til forhøjelse af ligningsbeløbet til en eller flere af de kirkelige kasser. Kommunalbestyrelsen kan med provstiudvalgets tilslutning yde et menighedsråd forskud på ligningsbeløbet for det nærmest følgende regnskabsår.“

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

5. I § 10, stk. 1, ændres „stiftsøvrighedens“ til: „provstiudvalgets“.

Gældende formulering.

en kasserer, der ikke er medlem af menighedsrådet, skal godkendes af stiftsøvrigheden.

Stk. 2. Flere præsteembeder i et pastorat har samme præstelønningskasse.

Stk. 3. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om bestyrelsen.

§ 12. Køb, salg og pantsætning af fast ejendom, opførelse af bygninger samt optagelse af lån på præsteembedets vegne kan kun ske efter beslutning af menighedsrådet og med godkendelse af kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse stiftsøvrigheden.

§ 13. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om brug, indretning og vedligeholdelse af præsteembedernes faste ejendomme m.v., om forsikring af disse samt om afholdelse af syn over dem. Vederlag for brugen af tjenestebolig fastsættes dog ved aftale i medfør af § 45 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

Stk. 2. Såfremt der ikke i forbindelse med kirken eller præsteboligen er lokaler beregnet til konfirmandundervisning, stiller menighedsrådet et andet passende, af provsten godkendt lokale til rådighed hertil.

Stk. 3. Findes der ved et præsteembede ikke tjenestebolig, kan menighedsrådet efter regler, der fastsættes af kirkeministeren, stille passende lejet bolig til rådighed for præsten. Præstens vederlag for brug af boligen fastsættes af kirkeministeren under hensyn til boligens størrelse, alder og kvalitet.

§ 14. Egner et præsteembedes jorder sig til landbrugsmæssig drift som selvstændigt brug, finder de i lov om landbrugsejendomme indeholdte bestemmelser om landbrugsejendommens opretholdelse og drift anvendelse. Kirkeministeren kan dog gøre undtagelse herfra.

Stk. 2. Forpagtningskontrakter godkendes af provstiudvalget.

Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om udlejning og drift af præsteembedernes jorder samt om tilsyn hermed.

Forslaget.

6. I § 11, stk. 1, 2. pkt., ændres „stiftsøvrigheden“ til: „provstiudvalget“, og som 3. pkt. indsættes: „Provstiudvalget kan forlange, at kasserer stiller sikkerhed for betroede midler“.

Gældende formulering.

§ 15. I præsteembedernes skove må kun hugges eller plantes efter anvisning af statens tilsynsførende med de private skove, for plantagernes vedkommende eventuelt Det danske Hedeselskab.

Stk. 2. Dersom hugsten efter skovens eller plantagens beskaffenhed i perioder er særlig betydelig, kan kirkeministeren efter indhentet udtalelse fra den tilsynsførende skovrider eller Hedeselskabet bestemme, at en nærmere fastsat del af driftsindtægten skal oplægges blandt stiftsmidlerne. Af det således oplagte beløb kan med ministerens tilladelse udbetaling finde sted til hjælp til dækning af udgifter i perioder, hvor hugsten er ringe eller kultiveringsudgifterne ekstraordinært store.

§ 16. Kirkeministeren fastsætter under hensyn til udbyttet af præsteembedernes faste ejendomme og brugen af dem, hvad der skal tilsvares heraf til fællesfonden. For landbrugsjorders og mosers vedkommende sker ansættelsen efter indhentet erklæring fra menighedsrådet og præstegårdskonsulenten, for skovens vedkommende efter indhentet erklæring fra menighedsrådet og statens tilsynsførende med de private skove eller for plantagens vedkommende Det danske Hedeselskab.

Stk. 2. Ny ansættelse finder sted ved køb eller salg og under andre særlige omstændigheder. Tilsvaret af skov og plantage fastsættes kun for 5 år ad gangen eller, hvor særlige forhold skønnes at gøre sig gældende, for kortere tidsrum efter ministerens nærmere bestemmelse.

§ 17. Menighedsrådet affatter årligt et overslag for præstelønningskassen for det kommende regnskabsår, der følger finansåret. Overslaget indsendes inden 1. september gennem provstiuvalget til stiftsøvrighedens stadfæstelse.

Stk. 2. Har driften af præsteembedets faste ejendomme givet overskud, henlægges dette overskud til dækning af fremtidige underskud ved driften, til dækning af ud-

Forslaget.

§ 15. I præsteembedernes skove må kun hugges eller plantes efter anvisning af statens tilsynsførende med de private skove, for plantagernes vedkommende eventuelt Det danske Hedeselskab.

Stk. 2. Dersom hugsten efter skovens eller plantagens beskaffenhed i perioder er særlig betydelig, kan kirkeministeren efter indhentet udtalelse fra den tilsynsførende skovrider eller Hedeselskabet bestemme, at en nærmere fastsat del af driftsindtægten skal oplægges blandt stiftsmidlerne. Af det således oplagte beløb kan med ministerens tilladelse udbetaling finde sted til hjælp til dækning af udgifter i perioder, hvor hugsten er ringe eller kultiveringsudgifterne ekstraordinært store.

§ 16. Kirkeministeren fastsætter under hensyn til udbyttet af præsteembedernes faste ejendomme og brugen af dem, hvad der skal tilsvares heraf til fællesfonden. For landbrugsjorders og mosers vedkommende sker ansættelsen efter indhentet erklæring fra menighedsrådet og præstegårdskonsulenten, for skovens vedkommende efter indhentet erklæring fra menighedsrådet og statens tilsynsførende med de private skove eller for plantagens vedkommende Det danske Hedeselskab.

§ 17. Menighedsrådet affatter årligt et overslag for præstelønningskassen for det kommende regnskabsår, der følger finansåret. Overslaget indsendes inden 1. september gennem provstiuvalget til stiftsøvrighedens stadfæstelse.

Stk. 2. Har driften af præsteembedets faste ejendomme givet overskud, henlægges dette overskud til dækning af fremtidige underskud ved driften, til dækning af ud-

7. § 17, stk. 1, affattes således:

„§ 17. Menighedsrådet udarbejder årligt et foreløbigt og et endeligt overslag for præstelønningskassen for det kommende regnskabsår, der følger finansåret. Det foreløbige overslag, der danner grundlag for det i § 29 nævnte budgetsamråd, indsendes til provstiuvalget inden 1. august. Det endelige overslag indsendes inden 1. september til provstiuvalget til godkendelse.“

Gældende formulering.

gifter ved bygningernes vedligeholdelse, eventuelt med provstiuudvalgets samtykke til støtte for kirkelige formål inden for menigheden.

Stk. 3. Inden den nærmeste 1. juli efter regnskabsårets udløb indsendes regnskab for præstelønningskassen gennem provstiuudvalget til stiftsøvrigheden til revision og godkendelse.

B. Præsteembedernes fællesfond.

§ 18. Under fællesfonden bestyres præsteembedernes kapitaler, for så vidt de ikke er omfattet af §§ 9-17, de beløb, som efter § 16 skal svares til fonden, samt landskirkeskatten.

§ 19. Fællesfonden bestyres af stiftsøvrighederne under medvirken af stiftskasserere, der har ansvar som kassebetjente i henhold til lov om statens regnskabsvæsen og revision.

Stk. 2. I fællesfonden har hvert embede sin konto, hvorunder embedets aktiver og passiver blandt stiftsmidlerne opføres. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om fællesfondens bestyrelse.

Stk. 3. Kirkeministeren kan fastsætte regler om henlæggelse af en del af fællesfondens indtægter til en reservefond og om denne fonds anvendelse. De årlige henlæggelser må ikke overstige 1 pct. af den del af fællesfondens kapital, der tilhører de enkelte præsteembeder. Hvor økonomisk støtte efter kirkeministerens skøn er særlig påkrævet, kan han anvende indtil 160.000 kr. af denne fond til kirkelige formål uden for de tilfælde, der omfattes af de i øvrigt fastsatte bestemmelser.

§ 20. Hvert år inden 15. juli indsender stiftsøvrighederne hver for sit stifts vedkommende til kirkeministeriet et overslag

Forslaget.

8. I § 17, stk. 3, ændres „gennem provstiuudvalget til stiftsøvrigheden“ til: „til provstiuudvalget“, og som 2. pkt. indsættes: „Provstiuudvalgets antegnelser til regnskabet kan af menighedsrådet indbringes for stiftsøvrigheden.“

9. I § 17 indsættes som stk. 4:

„*Stk. 4.* Provstiuudvalget kan tillade og under særlige omstændigheder pålægge et menighedsråd at antage regnskabskyndig bistand til tilrettelæggelse og aflæggelse af præstelønningskassens regnskab samt til foretagelse af kasseeftersyn.“

10. I § 19, stk. 1, udgår: „under medvirken af stiftskasserere, der har ansvar som kassebetjente i henhold til lov om statens regnskabsvæsen og revision.“

Bilag til f. t. l. vedr. den kirkelige lovgivning m. v.

Gældende formulering.

Forslaget.

over fællesfondens indtægter og udgifter i det følgende finansår. Et stifts overskud kan efter kirkeministerens bestemmelse overføres til dækning af underskud i andre stifter.

Stk. 2. Regnskab, indeholdende et kapital- og kasseregnskab, aflægges til kirkeministeriet. Regnskabet revideres og godkendes af vedkommende revisionsdepartement.

Kapitel 5. Kirkebetjeningens lønningsmidler.

§ 21. De midler, der er bestemt til dækning af udgifterne ved kirkebetjeningen, bestyres af menighedsrådene gennem en kirkebetjeningskasse. Bestyrelsen sker ved selvejende kirker i forbindelse med kirkekassen, jfr. lov om kirkers bestyrelse m. m. § 17, og ved andre kirker i forbindelse med menighedsråds-kassen, jfr. lov om menighedsråd § 27.

Stk. 2. Fast ejendom, der hører til kirkefunktionærstillinger, bestyres af menighedsrådet under provstiudvalgets tilsyn. Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om indretning, brug og vedligeholdelse af samt syn over tjenesteboliger for kirkefunktionærer, der er ansat som tjenestemænd eller på tjenestemandslignende vilkår.

§ 22. Overslag over kirkebetjeningskassens indtægter og udgifter i det kommende regnskabsår, der følger finansåret, indsendes af menighedsrådet inden 1. september til provstiudvalget, der stadfæster overslagene for landets vedkommende og for købstædernes vedkommende videresender dem med sin erklæring til stiftsøvrigheden til stadfæstelse.

Stk. 2. Kirkebetjeningskassens regnskab for det forløbne år indsendes inden juni måneds udgang til revision og godkendelse ved den myndighed, der har stadfæstet overslaget.

3. del.

Kapitel 6. Særlige bestemmelser for København og Frederiksberg.

§ 23. Bestemmelserne i §§ 3-22 gælder ikke for København og Frederiksberg, for hvilke kommuner bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse.

Stk. 2. Efter kirkeministerens bestem-

11. §§ 21-26 ophæves.

Gældende formulering.

melse kan reglerne i §§ 9-13 og 17 helt eller delvis bringes til anvendelse i København og på Frederiksberg.

§ 24. De midler, der udkræves til dækning af de i § 25 omhandlede udgifter, for så vidt disse ikke afholdes af tilskud af statskassen i medfør af § 1 eller af dertil henlagte midler, tilvejebringes ved ligning under ét for kommunen på de til folkekirken hørende beboere med undtagelse af valgmenighedsmedlemmer og medlemmer af Skt. Petri tyske menighed.

Stk. 2. Ligningsbeløbet fastsættes for hvert finansår af kirkeministeren særskilt for henholdsvis København og Frederiksberg.

Stk. 3. Ligningen foretages efter samme regler, hvorefter kommunal indkomstskat svares til vedkommende kommune. Bestemmelserne i lov om kommunal indkomstskat §§ 3 og 4 finder tilsvarende anvendelse på kirkelige afgifter.

§ 25. I henhold til § 24 dækkes følgende udgifter:

- 1) Præsternes lønninger og godtgørelser.
- 2) Udgifter vedrørende kirkebetjeningen (for så vidt udgifterne ikke afholdes af kirkekassen).
- 3) Pensionsudgifter.
- 4) Udgifter til præsternes tjenesteboliger.
- 5) Provstiudvalgenes udgifter.
- 6) Huslejetilskud.
- 7) Telefonudgifter efter kirkeministerens bestemmelse.

§ 26. Nærmere regler for udbetaling af lønninger og honorarer m.v. samt for regnskabsafleggelse og revision fastsættes af kirkeministeren.

Stk. 2. Endvidere fastsætter kirkeministeren nærmere regler for administrationen af de københavnske og frederiksbergske tjeneste- og lejeboliger.

4. del.

Provstiudvalg.*Kapitel 7. Provstiudvalgenes sammensætning og valg.*

§ 27. I hvert provsti oprettes et provstiudvalg.

Forslaget.

12. § 27 affattes således:

„**§ 27.** I hvert provsti vælges et provstiudvalg.

Gældende formulering.

Stk. 2. Provstiudvalget består af provsten som formand og 2 læge medlemmer, der vælges af provstiets menighedsråd efter regler, der fastsættes af kirkeministeren. En præst, der er medlem af mere end ét menighedsråd, kan kun i ét af disse deltage i valget af medlemmer til provstiudvalget.

Stk. 3. Valget foretages inden 4 måneder efter hvert nyvalg til menighedsråd. Valgte medlemmer fungerer, indtil nye medlemmer er valgt.

Kapitel 8. Provstiudvalgenes virksomhed.

§ 28. I det omfang, der ikke er fastsat regler herom i den øvrige lovgivning, bestemmer kirkeministeren, hvilke sager der skal afgøres af provstiudvalget eller forelægges dette til udtalelse.

§ 29. Provstiudvalgene uden for København holder møde snarest muligt efter, at udvalget har modtaget overslag og regnskaber fra menighedsrådene, samt når ét af medlemmerne anmoder herom. I øvrigt afholdes møder i det omfang, udvalget fastsætter i sin forretningsorden. Sager, der ikke behandles ved møder, afgøres ved skriftlig votering.

§ 30. Udgifterne til valg af provstiudvalgene uden for København og Frede-

Forslaget.

Stk. 2. Provstiudvalget består af provsten som formand og 2-4 læge medlemmer efter kirkeministerens bestemmelse. De læge medlemmer vælges af provstiets menighedsråd efter regler, der fastsættes af kirkeministeren. En præst, der er medlem af mere end ét menighedsråd, kan kun i ét af disse deltage i valget af medlemmer til provstiudvalget.

Stk. 3. Kirkeministeren kan bestemme, at der for en kommune med flere provstier eller dele af flere provstier kun skal vælges ét provstiudvalg eller oprettes et budgetudvalg. Kirkeministeren beskikker i så fald en af provsterne i kommunen til formand for provstiudvalget eller budgetudvalget. Nærmere regler for budgetudvalgs sammensætning, valg og virksomhed fastsættes af kirkeministeren.

Stk. 4. Ordinært valg til provstiudvalg foretages inden 4 måneder efter hvert ordinært valg til menighedsråd. Valgte medlemmer fungerer, indtil nye medlemmer er valgt.

13. § 29 affattes således:

„§ 29. Provstiudvalgene fastsætter selv deres forretningsorden. I tvivlstilfælde kan spørgsmål om forretningsgangen forelægges stiftsøvrigheden til afgørelse.

Stk. 2. Efter modtagelsen af foreløbige overslag for de kirkelige kasser kan provstiudvalget indkalde en eller to repræsentanter for hvert menighedsråd i provstiudvalgets område til budgetsamråd, der afholdes senest 20. august.

Stk. 3. I budgetsamrådet forhandles de enkelte bevillingsforslag og deres prioritering. Budgetsamrådet har ikke besluttende myndighed.

Stk. 4. Menighedsrådene har pligt til at lade sig repræsentere under de i stk. 2 nævnte budgetsamråd.

14. I § 30 udgår: „uden for København og Frederiksberg“.

Gældende formulering.

riksberg og til disses møder, herunder befordringsgodtgørelse, samt udvalgenes udgifter til medhjælp, kontorartikler m.v. udredes af fællesfonden efter kirkeministerens nærmere bestemmelse.

§ 31. Til varetagelse af de økonomiske anliggender vælges i København af provstiuvalgene et udvalg, bestående af 5 medlemmer, der gør indstilling til overtilsynene angående de enkelte kirkers budgetter, før disse stadfæstes. Kirkeministeriet fastsætter nærmere regler for valg af dette udvalg og om dets virksomhed.

5. del.

Forskellige bestemmelser.

Kapitel 9. Kirkebetjeningens forhold.

§ 32. Kirkeministeren fastsætter rammerne for kirkebetjeningens ordning samt for kirkefunktionærernes aflønningsformer og almindelige ansættelsesvilkår. Særlige regler kan fastsættes for København og Frederiksberg. Løn og ansættelsesvilkår for tjenestemandsansatte kirkefunktionærer og kirkefunktionærer, der er ansat på tjenestemandslignende vilkår, fastsættes dog ved aftale i henhold til § 45, jfr. § 46, i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken.

Stk. 2. Kirkeministeren fastsætter efter indstilling fra menighedsrådet, i hvilke stillinger der kan finde tjenestemandsansættelse sted.

Stk. 3. Kirkeministeren kan efter indhentet erklæring fra menighedsrådet tillægge afgåede kirkefunktionærer eller disses enker understøttelse efter de for ydelse af understøttelse til løst ansat personale i statens tjeneste gældende regler.

Stk. 4. Inden for rammerne af de i henhold til stk. 1 og stk. 2 fastsatte regler træffer menighedsrådet afgørelse om kirkebetjeningens ordning, aflønning og ansættelsesvilkår

Forslaget.

15. § 31 ophæves.

16. I § 32 indsættes efter stk. 2 som nyt stk.:

„*Stk. 3.* Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om indretning, brug og vedligeholdelse af samt syn over tjenesteboliger for kirkefunktionærer, der er ansat som tjenestemænd eller på tjenestemandslignende vilkår.“

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

Gældende formulering.

for de ansatte. Afgørelsen skal i København og på Frederiksberg stadfæstes af vedkommende kirkes overtilsyn, i købstæderne af stiftsøvrigheden og i øvrigt af provstiudvalget. For så vidt angår København og Frederiksberg, kan bestemmelserne i 1. og 2. pkt. dog fraviges ved de regler, der fastsættes af kirkeministeren efter stk. 1.

Stk. 5. De i § 49 i lov om tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken nævnte organisationer har forhandlingsret over for alle vedkommende kirkelige myndigheder i spørgsmål vedrørende kirkefunktionærer, der er ansat som tjenestemænd eller på tjenestemandslignende vilkår.

Kapitel 10. Attester efter kirkebøgerne.

§ 33. Attester efter kirkebogen udover den første betales med et af kirkeministeren fastsat gebyr, såfremt afgiftsfrihed ikke er særligt hjemlet ved lov eller i henhold til ministerens bestemmelse. Nærmere regler om gebyrets opkrævning og om, hvem dette tilfalder, fastsættes af kirkeministeren.

Kapitel 11. Hjælpepræster.

§ 34. Kirkeministeren kan ansætte midlertidige hjælpepræster til hjælp ved betjeningen af et fast præsteembede eller en menighed, såfremt arbejdets omfang, sygdomstilfælde eller andre særlige forhold begrundet dette.

Stk. 2. Kirkeministeren fastsætter lønning og andre ansættelsesvilkår for midlertidige hjælpepræster.

6. del.

Overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser. Udelades.

Forslaget.

17. § 32, stk. 4, 2. pkt., der bliver stk. 5, 2. pkt., affattes således:

„Afgørelsen skal godkendes af provstiudvalget.“

Bilag 3.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslagets § 3 nævnte bestemmelser i lov om menighedsråd i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 1. ———

Stk. 2. ———

Stk. 3. Når det til en købstadkirke henlagte landdistrikt har eget skole- og forsørgelsesvæsen, har det ret til på begæring at få sit eget menighedsråd.

Stk. 4. Under særlige omstændigheder kan kirkeministeriet tillade, at et pastorat med to eller flere sogne eller et sogn med to eller flere kirkedistrikter har fælles menighedsråd, når et menighedsmøde i hvert af sognene eller distrikterne udtaler ønske derom.

Stk. 5. Ved oprettelsen af nye sogne eller sognedistrikter med egen kirke vælges menighedsråd for det udskilte sogn eller distrikt samtidig med oprettelsen. Kirkeministeren kan dog bestemme, at valget skal finde sted på et tidligere tidspunkt, og fastsætter i så fald, hvilke opgaver menighedsrådet skal varetage, indtil sogne- eller distriktsudskillelsen træder i kraft. Skønnes det fornødent, kan kirkeministeren lade foretage nyvalg for den efter en sogne- eller distriktsudskillelse tilbageblevne del af et sogn.

Stk. 6. Kirkeministeriet bestemmer efter indstilling fra biskoppen, hvilke af de foranstalter, stiftelser eller særlige klasser af personer oprettede menigheder der skal have eget menighedsråd. Ministeriet er bemyndiget til i det omfang, hvori det skønnes nødvendigt, at fastsætte særlige bestemmelser for oprettelse af sådanne menighedsråd, herunder med hensyn til disses sammensætning, beføjelser m. v.

§ 2. Stk. 1. Menighedsrådet består af de ved menigheden fast ansatte præster (herunder andenpræster) samt mindst seks til menighedsråds kredsen hørende medlemmer valgte efter denne lovs regler. Antallet af valgte medlemmer retter sig efter antallet af folkekirkens medlemmer i menighedsråds kredsen ved sidste almindelige folketælling. Tallet sættes til seks for det første tusinde og

Forslaget:

1. § 1, stk. 3, ophæves:

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

Gældende formulering.

yderligere et medlem for hvert påbegyndt tusinde, dog ikke over femten i alt. Har to eller flere sogne eller kirkedistrikter fælles menighedsråd, fastsættes antallet af menighedsrådets medlemmer efter pastoratets samlede folketal og fordeles på de enkelte sogne eller distrikter i forhold til folketallet i hvert af dem, dog at et sogn eller distrikt mindst skal have et medlem. Kirkeministeriet kundgør antallet af menighedsrådenes medlemmer i hver menighedsrådsreds.

§ 6. Stk. 1. Forud for hvert ordinært menighedsrådsvalg udarbejdes en liste over de valgberettigede i menighedsråds kredsen. Har to eller flere sogne eller kirkedistrikter fælles menighedsråd, jfr. § 1, stk. 4, udarbejdes særskilt valgliste for hvert af de pågældende sogne eller distrikter. Listen udarbejdes af en valgbestyrelse på 3 medlemmer, der vælges efter regler for forholdstalsvalg af menighedsrådet blandt dets egne medlemmer. Ved deling af en menighedsrådsreds vælger det hidtidige menighedsråd valgbestyrelsen for den nyoprettede kreds blandt dennes valgberettigede beboere. Valgbestyrelsen vælger selv sin formand og kan antage lønnet medhjælp samt, om fornødent, leje lokale, hvorfra dens arbejde udføres. Kommunalbestyrelsen er forpligtet til på anmodning at stille valglisten til brug ved folketingsvalg til rådighed for valgbestyrelsen såvel som til at give denne alle øvrige oplysninger, den måtte have brug for.

§ 20. Stk. 1. Menighedsrådet tager del i ansættelse og afskedigelse m.v. af kirkebetjentene efter de derom i de kirkelige lønningslove og loven om kirkers bestyrelse m. m. fastsatte bestemmelser.

§ 23. Menighedsrådet tager, efter at sagen har været forhandlet på et menighedsmøde, beslutning om:

- a) hvorvidt konfirmation kun skal afholdes een gang årlig, samt om andre konfirmationen vedrørende forhold, som ved kongelig anordning er eller måtte blive henlagt til menighedsrådets afgørelse,
- b) indførelse af nye autoriserede salmebøger og salmebogstillæg. Rådet sørger for, at

Forslaget.

2. I § 2, stk. 1, sidste pkt., ændres „Kirkeministeriet“ til: „Biskoppen“.

3. I § 6, stk. 1, 2. pkt., ændres „§ 1, stk. 4,“ til: „§ 1, stk. 3“.

4. I § 20, stk. 1, udgår: „i de kirkelige lønningslove og loven om kirkers bestyrelse m. m.“

5. I § 23 udgår: „, efter at sagen har været forhandlet på et menighedsmøde,“.

Gældende formulering.

- et passende antal salmebøger er til rådighed i kirken,
c) benyttelse af særkalke ved altergang.

§ 27. — — — —

Stk. 2. — — — —

Stk. 3. — — — —

Stk. 4. Menighedsråds-kassens regnskab følger finansåret. Overslaget for det kommende regnskabsår indsendes af menighedsrådet inden 1. september til provstiudvalget, der stadfæster overslaget for landets vedkommende, og i København, på Frederiksberg samt i købstæderne videresender det med sin erklæring til overtilsynet, som stadfæster overslaget. Menighedsrådet indsender inden juli måneds udgang regnskabet for det forløbne regnskabsår til provstiudvalget, der gennemgår og endeligt godkender regnskabet for landets vedkommende, og for de øvrige menighedsråds-kassers vedkommende videresender regnskabet til gennemgang og endelig godkendelse ved overtilsynets foranstaltning.

Forslaget.

6. § 27, stk. 4, affattes således:

„Stk. 4. Menighedsråds-kassens regnskab følger finansåret. Inden den nærmeste 1. juli efter regnskabsårets udløb indsendes regnskab for menighedsråds-kassen til provstiudvalget til revision og godkendelse. Provstiudvalgets antegnelser til regnskabet kan indbringes for overtilsynet. Menighedsrådet udarbejder årligt et foreløbigt og et endeligt overslag for menighedsråds-kassen for det kommende regnskabsår. Det foreløbige overslag, der danner grundlag for det i lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m. § 29 nævnte budgetsamråd, indsendes til provstiudvalget inden 1. august. Det endelige overslag indsendes inden 1. september til provstiudvalget til godkendelse.“

Bilag 4.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslagets § 4 nævnte bestemmelser i lov om kirkers brug, sognebåndsløsning m.m. i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 21. Kirkernes betjente (kirkefunktionærer) er pligtige at forrette tjeneste ved alle almindelige gudstjenester på søn- og helligdage eller andre årlig tilbagevendende lejligheder. Ligeledes har de pligt til at gøre tjeneste ved særlige gudstjenester, der afholdes af sognets egne præster. Hvor en andenpræst er ansat, er kirkernes betjente dog ikke pligtige at forrette tjeneste ved de af andenpræsten afholdte særlige gudstjenester og heller ikke ved de af ham afholdte almindelige gudstjenester, såfremt hans ansættelse har medført, at der afholdes flere sådanne gudstjenester end de hidtil sædvanlige.

Stk. 2. Ved særlige gudstjenester, der afholdes af andre præster end de ovenfor nævnte, samt ved kirkelige møder o. lign., der holdes i kirken, er kirkernes betjente ikke pligtige at være til stede.

Stk. 3. Kirkernes betjente er endvidere pligtige at forrette tjeneste ved alle kirkelige handlinger uden forbindelse med gudstjenesten, som udføres i kirken, eller på kirkegården af præsterne i det sogn, i hvilket vedkommende kirkebetjent er ansat, eller af andre i deres forfald. Såfremt den kirkelige handling udføres for beboere inden for pastoratets eller i købstæder og landkommuner med flere pastorater inden for den pågældende kommunes grænser eller for dermed ligestillede personer er kirkens betjente pligtige at gøre tjeneste uanset hvilken præst, der udfører handlingen. Vedkommende kirkebetjent er berettiget til at kræve vederlag for sin medvirken uden for de tilfælde, der er nævnt i § 26 i lov nr. 155 af 7. juni 1958 om folkekirkens lønningsvæsen m.v.

Stk. 4. I tilfælde, hvor kirkens betjente ikke er pligtige at medvirke, og disse ikke medvirker efter særlig aftale, kan den præst, der forestår gudstjenesten eller forretter den kirkelige handling, på eget ansvar lade

Forslaget.

1. § 21 ophæves.

Gældende formulering.

kirkebetjentens gerning udføre af en anden til folkekirken hørende person, som han finder skikket dertil.

Stk. 5. Tiden for særlige gudstjenester og kirkelige handlinger, ved hvilke kirkernes betjente er pligtige at forrette tjeneste, må så vidt muligt vælges således, at det offentlige skolevæsens tjeneste ikke udsættes for i den anledning at forsømmes.

§ 22. — — —*Stk. 2. — — —*

Stk. 3. For kirker på landet stadfæstes vedtægten af provstiudvalget, for de øvrige kirkers vedkommende af overtilsynet, efter at der forud er afgivet erklæring af provstiudvalget. Hvor kirken ikke er selvejende, skal provstiudvalget, forinden dette stadfæster vedtægten eller afgiver erklæring til overtilsynet, forhandle med kirkens ejer eller ejeren af kirkens midler.

§ 24. — — —

Stk. 2. Tidspunktet for denne lovs ikrafttræden på Færøerne fastsættes ved kongelig anordning, hvorved tillige kan foretages sådanne forandringer i loven, som er nødvendige af hensyn til de særlige forhold på disse øer.

*Forslaget.***2. § 22, stk. 3.** affattes således:

„*Stk. 3.* Vedtægten stadfæstes af provstiudvalget. Er kirken ikke selvejende, skal provstiudvalget forinden forhandle med ejeren af kirken eller dens midler.“

3. I § 24 indsættes som stk. 3:

„*Stk. 3.* Loven gælder ikke for Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for denne landsdel med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.“

Bilag 5.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslagets § 5 nævnte bestemmelser i lov om vedligeholdelse af kirker og kirkegårde i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 3. Forinden en nyopført kirke indvies til at tages i brug, skal der afholdes et afleveringssyn over bygningen med tilbehør og den til kirken muligt udlagte kirkegård. Ved dette syn, der foretages af provsten i forbindelse med en af ministeriet tilforordnet mand med særlig arkitektonisk sagkundskab, skal det ikke blot påses, at kirken er forsynet med alt til gudstjenestens afholdelse og de kirkelige handlingers udførelse fornødent, og at kirkegården er anlagt og indrettet overensstemmende med bestemmelserne i denne lov, men også, at kirken er opført i overensstemmelse med de godkendte tegninger med tilhørende beskrivelse og i øvrigt opfylder de fordringer, der bør stilles i henseende til forsvarlig byggemåde, orden, sømmelighed og hygge. Til dette afleveringssyn skal foruden den, der har forestået kirkens opførelse, og det i stk. 1 nævnte tilsyn menighedsrådet indvarsles, og synets afgørelser kan af disse indankes for ministeriet.

§ 5. Kirken med løsøre og andet tilbehør skal til enhver tid holdes forsikret til deres virkelige værdi, for bygningernes vedkommende i en af staten anerkendt brandforsikringsforening eller i statsbrandforsikringsfonden. Er kirkens mure fuldt grundmur, kan det tillades, at murværket kun forsikres til sin halve værdi. Forsikringspligten strækker sig også til det af kirkens løsøre, der opbevares udenfor kirken. Lynaflederanlæg må underkastes sagkyndigt eftersyn i hvert fald hvert andet år.

Stk. 2. For købstadkirker og monumentale kirker andetsteds kan ministeriet ud over brandpolitilovens almindelige fordringer give særlige forskrifter med hensyn til deres sikring mod ildsvåde.

Stk. 3. Kirkens hellige kar m.v. skal holdes forsikret mod indbrudstyveri.

Forslaget.

1. I § 3, 3. pkt., udgår: „og det i stk. 1 nævnte tilsyn“.

2. § 5, stk. 1 og 2, ophæves og i stedet indsættes:

„§ 5. Kirkebygningen med inventar og andet kirken tilhørende løsøre skal være brandforsikret til den fulde værdi i et anerkendt brandforsikringsselskab. Kirkeministeren kan tillade, at der gøres undtagelse herfra. Endvidere kan kirkeministeren fastsætte nærmere bestemmelser om brandsikring af kirker.“

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

Gældende formulering.

§ 25. Hvor menighedsrådet efter vedtagelse på et menighedsmøde gør indstilling derom, kan det i vedtægten for selvejende kirker bestemmes, at der fremtidig skal erlægges betaling for erhvervelse af gravpladser på kirkegården, dog at der altid skal være adgang for ubemidlede til at få en sømmelig gravplads udlagt uden vederlag. Disse gravpladser må ikke henlægges til en særlig afdeling på kirkegården.

Stk. 2. — — —

Stk. 3. — — —

Stk. 4. — — —

Stk. 5. — — —

Stk. 6. Al betaling, der erlægges for erhvervelse af gravsteder for flere end een fredningsperiode, såvel som al betaling, der erlægges i henhold til bestemmelserne i denne paragrafs stk. 4-5, oplægges blandt kirkens midler for at anvendes til kirkegårdens udvidelse eller til arbejder ved kirkegården efter ministeriets bestemmelse. Når kirkegården skønnes ikke i en overskuelig fremtid at ville trænge til udvidelse, kan ministeriet tillade afvigelse fra denne regel.

§ 32. Hvert tredje år deltager provsten og en af provstiudvalget valgt bygningskyndig mand i det fornævnte eftersyn. Dette ledes da af provsten, der fastsætter synet til en dag i april, maj, juni eller juli måned og indkalder menighedsrådet og ejeren af kirken eller dens midler til deltagelse i synet. Forretningen indføres i en af provsten ført, for hele provstiet fælles synsprotokol og af menighedsrådet eller ejeren i kirkens protokol. Enhver af parterne har ret til at få tilført deres bemærkninger til protokollen. Provsten sender en udskrift af forretningen til provstiudvalget, der derefter afgør, hvad der videre skal foretages; jfr. § 31.

§ 40. For Københavns vedkommende udfører kirkens overtilsyn de stiftsøvrigheden i denne lov overdragne hverv.

§ 45. Ministeriet kan tilstede afvigelser fra denne lov såvel som fra den i henhold til § 7 udstedte kongelige anordning for så-

Forslaget.

3. I § 25, stk. 1, 1. pkt., udgår: „efter vedtagelse på et menighedsmøde“.

4. § 25, stk. 6, affattes således:

„Stk. 6. Beløb, der betales for erhvervelse af gravsteder for mere end én fredningsperiode, eller som betales efter stk. 4 og 5, henlægges til kirkens midler. Menighedsrådet kan med godkendelse af kirkeministeren eller efter dennes bemyndigelse stiftsøvrigheden anvende sådanne beløb til kirkegårdens udvidelse, til arbejder ved kirkegården eller, hvis denne ikke skønnes at ville trænge til udvidelse i en overskuelig fremtid, til arbejder ved kirken.“

5. § 32, 1. pkt., affattes således:

„Provsten og en af provstiudvalget valgt bygningskyndig mand deltager med ikke over 3 års mellemrum i det i § 31 nævnte eftersyn.“

6. § 40 affattes således:

„§ 40. De hverv, der efter loven er overladt til stiftsøvrigheden, varetages for de kirker i København, der er henlagt under et særligt overtilsyn, af dette.“

7. I § 45, stk. 1, indsættes som 2. pkt.: „Kirkeministeren kan bemyndige stiftsøvrighederne og de i § 40 nævnte overtilsyn

Gældende formulering.

danne, navnlig nyere, kirkers vedkommende, hvis bygninger og inventar ikke har arkæologisk, arkitektonisk eller historisk interesse, eller for hvis vedkommende de stillede fordringer findes at være for byrdefulde.

Stk. 2. — — —

Stk. 3. På kirkegårde i København og Frederiksberg samt købstæder med flere sogne med særligt begravelsesvæsen i henhold til lov om kirkers bestyrelse § 7, stk. 3, kommer nærværende lov til anvendelse med de lempelser, der følger af forholdets natur, eller som indeholdes i den for disse kirkegårdes bestyrelse af ministeriet stadfæstede vedtægt.

Forslaget.

til at godkende forslag til sådanne arbejder vedrørende kirker og kirkegårde, hvis udførelse efter bestemmelserne i denne lov og de i henhold til §§ 7 og 29 udstedte kongelige anordninger er betinget af ministeriets godkendelse.“

8. I § 45, stk. 3, ændres „i København og Frederiksberg samt købstæder med flere sogne med“ til: „, som bestyres af et“.